

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regiō
Sud-Est

**Servicii privind Evaluarea intermediară timpurie a
Programului Regional Sud-Est 2021-2027**

**Autoritatea Contractantă:
Agenția pentru Dezvoltare Regională a Regiunii de Dezvoltare
Sud-Est**

**Raport de evaluare
Prioritatea 7
Asistență Tehnică**

civitta

Acest raport a fost elaborat în baza unei evaluări independente efectuate de asocieria formată Civitta Strategy & Consulting SA (lider), LIDEEA Development Actions SRL. Opiniile exprimate în raport sunt cele ale echipei de evaluare și nu reprezintă neapărat punctul de vedere al Agenției de Dezvoltare Regională Sud-Est.

Autorii raportului de evaluare:

Liliana Lucaci	Coordonator de proiect
Adina Dragoman	Expert cheie 7, Prioritatea 7: Asistență Tehnică
Alina David	Director proiect
Alți experți non-cheie	

Fișa documentului

Versiune inițială	20.02.2025
Versiune revizuită 1	06.03.2025
Versiune revizuită 2	20.03.2025

CUPRINS

LISTA ABREVIERILOR	4
PREAMBUL	5
DATE SINTETICE ALE CONTRACTULUI DE SERVICII ȘI ALE RAPORTULUI DE EVALUARE	5
SUMAR EXECUTIV	7
1. INTRODUCERE	8
1.1. Obiectivul evaluării	8
1.2. Întrebările de evaluare	9
1.3. Structura Raportului de evaluare	9
2. ABORDAREA METODOLOGICĂ	10
2.1. Analiza literaturii de specialitate	10
2.2. Metodologia de evaluare	11
2.1.1. Aplicarea metodelor și instrumentelor de evaluare	11
2.1.2. Probleme întâmpinate și limitări în aplicarea metodologiei de evaluare, robustețea concluziilor	13
3. ANALIZA INTERVENȚIILOR EVALUATE	13
3.1. Contextul programului	13
3.2. Contextul Priorității 7 – Asistență Tehnică	14
3.3. Analiza portofoliului de proiecte finanțate în cadrul Priorității 7	15
4. ANALIZELE ȘI CONSTATĂRILE CORESPUNZĂTOARE FIECĂREI ÎNTREBĂRI DE EVALUARE	16
4.1. Relevanță și coerență (ÎE1, ÎE2)	16
4.2. Eficiență și eficacitate (ÎE3, ÎE4, ÎE5)	20
4.3. Mecanisme de implementare (ÎE4)	25
5. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	27
5.2. Recomandări	27

LISTA TABELELOR

Tabel 1. Instrumente de evaluare și contribuția lor în procesul de evaluare	11
Tabel 2. Metodologia de evaluare pentru P7	11
Tabel 3. Gradul de contractare la nivelul P7 la 31.12.2024	16

LISTA FIGURILOR

Figură 1. Alocare financiară (FEDR) pe priorități PRSE 2021-2027	14
Figură 2. Alocare financiară ITI DD (FEDR) pe priorități PRSE 2021-2027	14

Lista abrevierilor

Acronim	Denumire
AC	Autoritate Contractantă
ADR SE	Agencia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est
AM	Autoritate de Management
AT	Asistență Tehnică
BGME	Biroul Gestionare, Monitorizare și Evaluare PR SE
CCE	Comitet de Coordonare a Evaluării
CDR	Consiliul pentru Dezvoltare Regională
CdS	Caiet de Sarcini
CE	Comisia Europeană
CPR	Regulamentul privind prevederile comune
CM	Comitet de Monitorizare
DG REGIO	Directoratul General Politica Regională și Urbană
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FESI	Fonduri Europene Structurale și de Investiții
GDPR	Regulamentul General pentru Protecția Datelor Personale
ITI	Investiții Teritoriale Integrate
PR SE	Programul Regional Sud-Est
MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
OI	Organism Intermediar
PE	Plan de Evaluare
PDR	Plan de dezvoltare regională
RDC	Regulamentul dispozițiilor comune 1060/ 2021
RȘT	Recomandările specifice de țară
SGMEPC	Serviciul Gestionare, Monitorizare, Evaluare Program și Comunicare
UE	Uniunea Europeană

Preambul

1. Acest raport prezintă **rezultatele evaluării intermediare timpurii a Priorității 7 a Programului Regional Sud-Est 2021-2027**. Raportul de evaluare a Priorității 7 reprezintă unul dintre cele șapte studii de evaluare ale contractului de servicii nr. 5157/ADRSE/06.12.2024, alături de evaluările următoarelor priorități:

Prioritate	Obiectul prezentului raport de evaluare
<p>PRIORITATEA 1 O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE, DIGITALIZARE ȘI ÎNTREPRINDERI DINAMICE</p> 	
<p>PRIORITATEA 2 O REGIUNE CU LOCALITĂȚI PRIETENOASE CU MEDIUL ȘI MAI REZILIENTĂ LA RISCURI</p> 	
<p>PRIORITATEA 3 O REGIUNE CU EMISII DE CARBON REDUSE</p> 	
<p>PRIORITATEA 4 O REGIUNE ACCESIBILĂ</p> 	
<p>PRIORITATEA 5 O REGIUNE EDUCATĂ</p> 	
<p>PRIORITATEA 6 O REGIUNE ATRACTIVĂ</p> 	
	<p>PRIORITATEA 7 ASISTENȚĂ TEHNICĂ</p>

Date sintetice ale contractului de servicii și ale raportului de evaluare

Titlul contractului de servicii	„Servicii privind Evaluarea intermediară timpurie a Programului Regional Sud-Est 2021-2027”
Contract de prestări servicii	5157/ADRSE/06.12.2024 Act Adițional nr. 1/28.02.2025
Beneficiar	Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est (ADR SE)

Autoritate Contractantă	Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud-Est (ADR-SE)
Prețul contractului	581.400,00 lei fără TVA, respectiv 691.866,00 lei cu TVA
Contractor	Asocierea formată din Civitta Strategy & Consulting SA (lider) și Lideea Development Actions SRL (partener)
Obiectiv general	Obiectivul general al evaluării este de a analiza procesul de implementare a PR SE 2021-2027, prin prisma cerințelor prevăzute de art.18 din Regulamentul EU 1060/2021, dar și din punctul de vedere al optimizării implementării Programului.
Livrabile	<ul style="list-style-type: none">• 7 rapoarte de evaluare (câte unul pentru fiecare prioritate de investiție PR SE):<ul style="list-style-type: none">- Prioritatea 1: O regiune competitivă, prin inovare, digitalizare, întreprinderi dinamice- Prioritatea 2: O regiune cu localități prietenoase cu mediul și mai rezilientă la riscuri- Prioritatea 3: O regiune cu emisii de carbon reduse- Prioritatea 4: O regiune accesibilă- Prioritatea 5: O regiune educată- Prioritatea 6: O regiune atractivă- Prioritatea 7: Asistență Tehnică• 2 rapoarte sintetice ale rezultatelor rapoartelor de evaluare:<ul style="list-style-type: none">- o sinteză a celor 7 studii de evaluare realizate în cadrul contractului, prezentând concluziile, recomandările și lecțiile învățate care reies din studii.- o sinteză aplicabilă pentru ITI Delta Dunării, pornind de la informațiile obținute pe parcursul analizei realizate pentru cele 7 priorități ale PR SE 2021-2027.
Data de începere	11.12.2024 (conform ordinului de începere emis de ADR SE)
Data de încheiere	24.03.2025 (modificat prin Actul Adițional nr. 1/28.02.2025)

SUMAR EXECUTIV

Programul Regional Sud-Est 2021-2027 este un instrument cheie pentru dezvoltarea regională, având ca scop îmbunătățirea calității vieții și creșterea competitivității economice prin investiții sustenabile. Gestionat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est, în calitate de Autoritate de Management, programul dispune de o alocare financiară totală de 1.47 miliarde EUR, din care 85% reprezintă contribuția UE și 15% contribuția națională, pentru implementarea celor șapte priorități ce vizează regiunea Sud-Est și zona Delta Dunării.

Prioritatea 7 – Asistență Tehnică din cadrul Programului Regional Sud-Est 2021–2027 are rolul de a susține buna funcționare a programului și de a ajuta autoritățile și beneficiarii să acceseze și să gestioneze eficient fondurile europene. Prin această prioritate se finanțează activități precum instruirea personalului, dezvoltarea de documente strategice, studii, campanii de informare și digitalizarea proceselor administrative. Scopul este ca finanțările europene să fie implementate cât mai eficient și transparent, contribuind astfel la dezvoltarea regiunii.

Bugetul total alocat pentru această prioritate este de aproximativ 62,7 milioane euro. Din această sumă, peste 38 milioane euro FEDR au fost contractați prin două proiecte majore: unul finalizat, derulat în perioada 2022–2023, și unul aflat în derulare pentru perioada 2024–2025. Aceste proiecte sprijină activitatea Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud-Est, acoperind cheltuieli administrative, activități de informare, sesiuni de formare pentru beneficiari, precum și realizarea de studii și documente strategice necesare pentru implementarea eficientă a Programului Regional.

Evaluarea intermediară, desfășurată în perioada decembrie 2024 – martie 2025, a analizat relevanța, coerența, eficiența și mecanismele de implementare ale Priorității 7, utilizând metode de cercetare calitativă și cantitativă (analiză documentară, sondaje, interviuri, focus grupuri, studii de caz).

Concluziile arată că intervențiile finanțate au avut un impact pozitiv, contribuind la creșterea capacității administrative atât la nivelul Autorității de Management, cât și în rândul beneficiarilor. Finanțarea posturilor cheie, elaborarea de proceduri, digitalizarea unor procese, sesiuni de instruire și funcționarea Help-desk-ului au sprijinit eficientizarea activităților de coordonare, monitorizare și control.

Evaluarea a confirmat că sprijinul acordat este bine adaptat nevoilor Autorității de Management și ale beneficiarilor. Totuși, **complexitatea procedurilor administrative și lipsa personalului specializat**, inclusiv a evaluatorilor, au afectat eficiența unor procese-cheie, precum evaluarea și contractarea proiectelor. Aceste dificultăți evidențiază **nevoia unor proceduri mai clare și mai bine coordonate**, care să contribuie la îmbunătățirea capacității de absorbție a fondurilor.

În același timp, au fost identificate o serie de dificultăți persistente semnalate de beneficiari, cum ar fi **birocrația percepută ca excesivă** de beneficiari (ex. solicitarea aceluiași documente în etape diferite), **dificultăți în utilizarea platformei MySMIS** (încărcări redundante, lipsa unor funcționalități intuitive), **lipsa de predictibilitate a apelurilor, capacitatea administrativă redusă** a unor UAT-uri mici și mijlocii, precum și **rigiditatea mecanismelor financiare**, în special în ceea ce privește rambursările.

Printre recomandările cheie formulate se numără: simplificarea procedurilor administrative, optimizarea funcționalităților digitale ale platformei MySMIS, introducerea unor metode mai eficiente de verificare a cheltuielilor adaptate în funcție de riscuri, extinderea sprijinului personalizat pentru UAT-uri mici și mijlocii, diversificarea sesiunilor de instruire, crearea unor mecanisme flexibile de comunicare între Autoritatea de Management, beneficiari și consultanți, precum și **scurtarea perioadei de evaluare și contractare, inclusiv prin mobilizarea de resurse suplimentare în perioadele aglomerate și prin crearea unor echipe proprii de evaluatori**, cu accent pe dezvoltarea competențelor în domeniile unde există deficit pe piață și fidelizarea personalului implicat în evaluare.

Implementarea acestor măsuri va contribui la reducerea poverii administrative, îmbunătățirea cooperării instituționale și creșterea eficienței programului. Fondurile alocate pentru asistență tehnică susțin astfel nu doar funcționarea eficientă a programului, ci și **dezvoltarea unui parteneriat funcțional** între instituțiile publice și beneficiari pentru atingerea obiectivelor regionale în perioada 2021–2027.

1. INTRODUCERE

1.1. Obiectivul evaluării

2. Cerința caietului de sarcini este de a realiza o *evaluare intermediară timpurie a intervențiilor PR SE 2021-2027, cu accent pe managementul și implementarea acestora*. Această evaluare este prevăzută în Planul de Evaluare (PE) al PR SE 2021-2027, document aprobat de Comitetul de Monitorizare al PR SE (CM PR SE) la data de 29.12.2023, în conformitate cu prevederile articolului 40 din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021.
3. Obiectivul general al acestei evaluări este de a contribui la îmbunătățirea procesului de implementare și a performanței PR SE, sprijinind managementul programului cu identificarea problemelor apărute în implementare și propunerea de soluții practice pentru rezolvarea lor și îmbunătățirea calității și impactului programului ca intervenție publică. Îmbunătățirile acoperă atât cerințele prevăzute de articolul 18 din Regulamentul UE 1060/2021, cât și criteriile de evaluare UE, transpuse în articolul 44 a regulamentului menționat (**Relevanță, Eficacitate, Eficiență, Coerență, Valoarea adăugată europeană**). Obiectivul general subliniază necesitatea unei evaluări extinse și detaliate a procesului de implementare a PR SE 2021-2027, incluzând atât aspectele generale ale programului, comune diversității de intervenții, cât și particularitățile specifice, cum ar fi particularitățile intervențiilor pe fiecare prioritate sau particularitățile instrumentului ITI Delta Dunării.
4. Obiectivele specifice ale evaluării intermediare timpurii au fost definite prin CdS astfel:
 - **Furnizarea de informații relevante conform Regulamentului UE 1060/2021:** Evaluarea trebuie să asigure că toate cerințele articolului 18 din regulament sunt respectate, furnizând date și analize care să acopere aspectele importante ale implementării PR SE 2021-2027.
 - **Analiza eficacității mecanismelor de implementare:** Acest obiectiv specific vizează analiza mecanismelor de implementare utilizate în PR SE. Este esențial să se determine în ce măsură aceste mecanisme contribuie la realizarea obiectivelor programului și care sunt punctele lor forte sau vulnerabilitățile care ar putea afecta succesul programului.
 - **Formularea de recomandări pentru creșterea gradului de absorbție și realizarea indicatorilor:** Un aspect critic al evaluării este identificarea strategiilor pentru a crește gradul de absorbție al fondurilor și pentru a asigura atingerea indicatorilor de realizare și rezultate pentru prioritățile programului. Aceste recomandări vor trebui să fie specifice și aplicabile, adresând direct problemele identificate în timpul evaluării.
 - **Identificarea punctelor tari și vulnerabilităților procesului de implementare:** Acest obiectiv implică o evaluare exhaustivă a procesului de implementare pentru a evidenția aspectele pozitive care pot fi replicate și îmbunătățite, precum și vulnerabilitățile care trebuie remediate pentru a asigura succesul programului.
5. Grupurile țintă ale evaluării definite prin CdS sunt următoarele:
 - Personalul de execuție și decizie din cadrul AM PR SE și a altor direcții care gestionează sau sprijină implementarea PRSE;
 - Membrii CM, CCE PRSE;
 - Categoriile de beneficiari eligibili din cadrul priorităților PRSE;
 - Parteneri relevanți implicați în pregătirea și implementarea programului;
 - Ministerele de linie care elaborează politica principală în domeniile de interes (MIPE, ACP, etc);
 - Categoriile sociale vizate de efectele intervențiilor;
 - Comisia Europeană.
6. Rezultatele evaluării vor fi formulate ca răspunsuri la întrebările de evaluare ale fiecărei priorități ale PR SE 2021-2027 și vor fi prezentate în cele șapte rapoarte de evaluare, livrabile ale contractului alături de acestea și cele două rapoarte de sinteză la nivel de regiune și ITI Delta Dunării.
7. În acest context este realizat **prezentul raport de evaluare ce vizează P7 a PR SE**. Metodologia de evaluare și structura raportului sunt coerente cu cele 5 întrebări de evaluare formulate în caietul de sarcini așa cum vom detalia în continuare.

8. Având în vedere că această evaluare este o evaluare intermediară timpurie, recomandările vor viza îmbunătățirea procesului de implementare și a performanței PR SE 2021-2027 și se vor adresa structurilor cu responsabilități în implementarea PR SE 2021-2027. Totodată, evaluarea intermediară timpurie va sprijini AM în completarea evaluării intermediare (Mid Term Review) prevăzută la art. 18 din Regulamentul (UE) 1060/2021.

Aria de acoperire a evaluării

9. Prezentul studiu de evaluare cuprinde proiectele finanțate prin **P7. Asistență Tehnică**.
10. Evaluarea a acoperit perioada de implementare a programului, începând cu data aprobării acestuia, 30 iunie 2022 până la data de 31 decembrie 2024.
11. Aria teritorială de acoperire, respectiv zona geografică acoperită, este reprezentată de întregul teritoriu al Regiunii de Dezvoltare Sud-Est, cu județele componente, respectiv Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea și Vrancea, inclusiv zona Deltei Dunării. Referitor la dimensiunea teritorială a analizelor, acestea se vor derula pe toate nivelurile la care se pot colecta date relevante privind efectele ce pot fi atribuite intervenției, fiind avut în vedere nivelul local și regional (în funcție de disponibilitatea datelor administrative și statistice).

1.2. Întrebările de evaluare

12. Conform CdS, pentru **P7** au fost prevăzute **5 întrebări de evaluare (ÎE)**, structurate astfel:

- **ÎE1.** Ce intervenții /tipuri de servicii sunt planificate în cadrul P7 și în ce măsură acestea răspund nevoilor beneficiarilor lor (AM, beneficiari proiecte – în special orașe mici și mijlocii, alți actori precum membrii CM)? (relevanță)
- **ÎE2.** Ce intervenții/tipuri de servicii sunt implementate în cadrul P7 și în ce măsură acestea au adresat sau adresează nevoile beneficiarilor lor (AM, beneficiari proiecte – în special orașe mici și mijlocii, alți actori precum membrii CM) în vederea implementării adecvate a programului? În ce măsură intervențiile întăresc capacitatea actorilor implicați în vederea atingerii obiectivelor AT în fiecare fază a ciclului de program?
- **ÎE3.** Care sunt factorii interni și externi care au influențat / vor influența pe viitor gestionarea și implementarea eficientă și eficace a PR SE 2021-2027 (pentru toți actorii – personalul AM, beneficiarii și CM) și care trebuie avuți în vedere de intervențiile de AT în vederea contracarării lor (inclusiv schimbarea cadrului legislativ al descentralizării/regionalizării structurilor administrative de management al fondurilor nerambursabile în România)?
- **ÎE4.** În ce proporție măsurile de simplificare propuse și implementate reduc povara administrativă pentru beneficiari? Există efecte secundare neprevizionale ale procesului de simplificare? Cum ar putea fi îmbunătățit acest proces de simplificare (dacă este cazul)?
- **ÎE5.** Este implementarea eficientă și în timp? Este adecvat sistemul de management al PR pentru desfășurarea mecanismului de selectare a proiectelor, contractare, monitorizare și (dacă este cazul) procesare a cererilor de prefinanțare/ rambursare/ plata în cadrul acestei priorități/ obiectiv strategic? Ce măsuri ar trebui întreprinse de AM PR pentru a asigura o gestionare și implementare eficientă și eficace pe termen lung, inclusiv în ceea ce privește capacitatea de gestionare a structurilor implicate (AM și ADI ITI)? (evidențele pentru această întrebare de evaluare se colectează prin evaluările priorităților P1-P6)

1.3. Structura Raportului de evaluare

13. Structura raportului de evaluare a fost concepută pentru a furniza utilizatorilor evaluării în primul rând informații despre obiectivele evaluării. Capitolele următoare prezintă metodologia de evaluare asigurând utilizatorii că rezultatele sunt de încredere și totodată indicând limitările metodologice, și anume ce nu poate să informeze evaluarea. Raportul de evaluare prezintă aspecte legate de intervenția evaluată, atât din perspectiva apelurilor de proiecte cât și din perspectiva proiectelor implementate, urmând apoi pentru cele 5 întrebări de evaluare formularea răspunsurilor prin prezentarea evidențelor colectate prin diferite metode și sintetizarea concluziilor.
14. Ultimul capitol al raportului este dedicat recomandărilor coerente cu concluziile și evidențele prezentate pentru fiecare întrebare de evaluare.

2. ABORDAREA METODOLOGICĂ

2.1. Analiza literaturii de specialitate

15. Evaluările mid-term reprezintă un instrument pentru optimizarea managementului programelor finanțate din fonduri europene, inclusiv a **Priorității 7 – Asistență Tehnică** din cadrul **PR Sud-Est 2021-2027**. Aceste evaluări permit analiza progresului înregistrat în implementarea măsurilor de sprijin instituțional, îmbunătățirea capacității administrative și creșterea eficienței mecanismelor de management și control. În plus, prin ajustarea intervențiilor pe baza rezultatelor obținute, evaluările mid-term asigură o **implementare transparentă și eficientă a fondurilor destinate dezvoltării regionale**.
16. Evaluările intermediare permit **Autorității de Management (AM)** să analizeze eficiența sistemelor de management și control, să identifice provocările și să implementeze soluții adecvate. Aceste evaluări contribuie la consolidarea capacității administrative a AM, a beneficiarilor și a partenerilor regionali, asigurând o pregătire și implementare optimă a proiectelor. De asemenea, ele facilitează elaborarea de studii, analize și strategii relevante pentru o implementare eficientă a programului.
17. La **nivel internațional**, organisme precum **Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD)** și **Comisia Europeană** promovează evaluările mid-term ca parte integrantă a bunei guvernante a fondurilor europene. Aceste evaluări sprijină reorientarea resurselor către nevoile prioritare și permit ajustarea strategiilor pentru o mai bună corelare cu tranziția digitală și verde, obiective ale Politicii de Coeziune 2021-2027.
18. În **România**, utilizarea evaluărilor mid-term pentru programele finanțate prin **Fondurile Europene Structurale și de Investiții (FESI)** au demonstrat eficiența acestora în identificarea timpurie a problemelor și optimizarea implementării programelor. Prin aplicarea unor **ajustări prompte**, **AM PR Sud-Est** poate îmbunătăți performanța și impactul **Priorității 7**, evitând blocajele administrative și eficientizând procesul de absorbție a fondurilor.
19. Pentru **Prioritatea 7**, evaluările mid-term sunt relevante pentru:
 - **Monitorizarea eficienței măsurilor administrative** și identificarea **blocajelor** care pot afecta absorbția fondurilor europene;
 - **Îmbunătățirea capacității administrative a Autorității de Management (AM)** și a beneficiarilor de a gestiona proiectele finanțate prin PR Sud-Est 2021-2027;
 - **Asigurarea transparenței și a comunicării eficiente** privind implementarea programului, astfel încât beneficiarii să fie corect informați și să acceseze sprijinul necesar;
 - **Optimizarea mecanismelor de control și audit**, contribuind la reducerea erorilor și creșterea eficacității utilizării fondurilor.
20. Rezultatele evaluărilor mid-term nu doar că influențează **implementarea PR Sud-Est 2021-2027**, dar vor avea un rol semnificativ în **conturarea direcțiilor strategice ale politicii de coeziune post-2027**. Printre principalele **provocări și perspective** relevante pentru **Asistența Tehnică** se numără:
 - **Continuarea consolidării capacității administrative** pentru o implementare mai eficientă a programelor europene în regiunea Sud-Est.
 - **Menținerea eligibilității universale a regiunilor**, asigurând resurse suficiente pentru dezvoltarea infrastructurii administrative și digitale.
 - **Stabilitatea și predictibilitatea reglementărilor**, necesare pentru reducerea **birocrației** și facilitarea accesului la finanțare.
 - **Corelarea fondurilor de coeziune cu alte instrumente financiare europene**, precum **Mecanismul de Redresare și Reziliență (RRF)**, pentru o mai bună integrare a resurselor disponibile.
 - **Creșterea rolului politicilor „place-based”**, axate pe specificul local al regiunilor, inclusiv adaptarea intervențiilor Asistenței Tehnice la nevoile regionale.
21. Asistența tehnică reprezintă un pilon central în implementarea eficientă a programelor finanțate din fonduri europene. Aceasta vizează consolidarea capacității administrative și instituționale a autorităților implicate, asigurând o gestionare optimă a resurselor și atingerea obiectivelor strategice.
22. Un aspect important al asistenței tehnice este furnizarea de suport specializat pentru coordonarea și monitorizarea programelor operaționale. De exemplu, Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020 a avut ca scop principal asigurarea unui proces de implementare eficient și eficace a fondurilor europene

În România, prin sprijinirea sistemului de coordonare și control al acestora. În perioada 2021-2027, la nivelul fiecărui Program Regional este prevăzută o prioritate distinctă ce vizează asistența tehnică.

23. Evaluările intermediare, facilitate de asistența tehnică, permit Autorităților de Management să analizeze eficiența sistemelor de management și control, să identifice provocările și să implementeze soluții adecvate. Aceste evaluări contribuie la îmbunătățirea capacității administrative a autorităților și a beneficiarilor, asigurând o implementare transparentă și eficientă a fondurilor destinate dezvoltării regionale.
24. La nivel internațional, organizații precum Banca Mondială subliniază importanța asistenței tehnice în consolidarea sistemelor de monitorizare și evaluare (M&E) pentru programele finanțate din fonduri europene. Un studiu realizat în colaborare cu Guvernul României evidențiază necesitatea dezvoltării și operaționalizării unui sistem robust de M&E, capabil să răspundă noilor cerințe și să îmbunătățească performanța programelor operaționale.
25. În concluzie, asistența tehnică joacă un rol important în succesul programelor finanțate din fonduri europene, prin consolidarea capacității administrative, facilitarea evaluărilor intermediare și asigurarea unei implementări eficiente și transparente a proiectelor.

2.2. Metodologia de evaluare

2.1.1. Aplicarea metodelor și instrumentelor de evaluare

26. **Metodologia de evaluare** a utilizat o abordare integrată pentru evaluarea P7 a PR SE. Pe parcursul evaluării a fost acordată o importanță deosebită factorilor de context, dar și modului în care s-au modificat legăturile cauzale și mecanismele de producere a rezultatelor.
27. Astfel, pentru a răspunde întrebărilor de evaluare (ÎE) s-a elaborat o metodologie bazată pe o combinație de metode și instrumente adaptate specificului intervenției evaluate. Conform Raportului Inițial (RI), instrumentele de evaluare au fost proiectate astfel încât să sprijine formularea răspunsurilor la întrebări de evaluare. Contribuția metodelor și instrumentelor de evaluare la formularea răspunsurilor este vizualizată în tabelul de mai jos.

Tabel 1. Instrumente de evaluare și contribuția lor în procesul de evaluare

Metode de colectare cantitativă și calitativă a datelor	ÎE1	ÎE2	ÎE3	ÎE4	ÎE5
Cercetare documentară	✓	✓	✓	✓	✓
Colectare de date statistice și administrative, inclusiv date de monitorizare a programului	✓	✓	✓	✓	✓
Interviuri	✓	✓	✓	✓	✓
Studii de caz	✓	✓	✓	✓	✓
Sondaj de opinie cu beneficiarii	✓	✓	✓	✓	✓
Ateliere de lucru	✓	✓	✓	✓	✓
Focus grup	✓	✓	✓	✓	✓
Panel de experți	✓	✓	✓	✓	✓

Sursa: autori

Tabel 2. Metodologia de evaluare pentru P7

Metoda de evaluare	Detalii privind modul de aplicare
Cercetare documentară	Cercetarea documentară a presupus analiza documentelor privind cadrul strategic, legislativ și instituțional, la nivel european și național, privind gestionarea fondurilor UE 2021-2027. Analiza documentelor de programare PR SE 2021-2027 cu toate modificările de program, Rapoartele întocmite de AM PR SE și încărcate în SFC, Rapoartele de Evaluare anterioare; Ghiduri specifice, etc. Lista documentelor parcurse se regăsește în Anexa 6 .
Colectare de date statistice și administrative	Principalele date colectate : - Date administrative privind proiectele finanțate (extragere din MySMIS, date AM PRSE etc.)
Interviuri	Interviurile au fost realizate cu scopul de a surprinde aspecte legate de: program, intervențiile PR SE, relevanță, coerență, eficiența, eficacitatea programului, mecanisme de accesare/implementare, factori de influență, bune practici, recomandări de îmbunătățire a implementării PR SE. Interviuri cu AM PR SE în calitate de autoritate cu responsabilități în gestionarea programului, dar și de beneficiar. Au fost realizate interviuri cu AM PR SE , respectiv cu cei cu responsabilități privind: <ul style="list-style-type: none"> • planificarea și programarea, 21.01.2025;

	<ul style="list-style-type: none"> • evaluarea și contractarea, 22.01.2025; • monitorizarea și raportarea, 21.01.2025; • asistența tehnică, 07.02.2025. • interviuri P1-P6. <p>Sinteza discuțiilor se regăsește în Anexa 3.</p>
Focus grup	<p>Focus-grupul a avut ca scop completarea, clarificarea și validarea informațiilor colectate prin cercetarea documentară și alte instrumente de evaluare. Focus grupul a fost organizat în data de 07.02.2025 cu reprezentanți ai AM PR SE, participând în total 13 persoane. Dezbaterile s-au desfășurat online. Sinteza discuțiilor se regăsește în Anexa 9.</p>
Panel de experți	<p>Panelul de experți a avut ca scop colectarea de informații cu privire la relevanța intervențiilor și contextul de implementare; identificarea efectelor pozitive și negative pe care intervențiile le generează la nivel regional și local, aspecte cheie ce trebuie îmbunătățite procesul de implementare. În panel au fost implicați 4 experți cu experiență în dezvoltare regională și mobilitate urbană, aceștia acoperind toate cele 7 priorități ce fac obiectul evaluării. Panelul a fost organizat în data de 04.02.2025. Dezbaterile s-au desfășurat online. Sinteza discuțiilor se regăsește în Anexa 9.</p>
Ateliere de lucru	<p>Atelierele de lucru au avut scopul de a sprijini procesul de colectare de informații și analiză cu privire la efecte, gradul de implementare a proiectelor și impact, eficiența sub aspectul mecanismelor de implementare, dar și soluții economice, contribuție la obiectivele de mediu și la incluziunea socială, principiile orizontale. Au fost organizate 2 ateliere de lucru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • un atelier cu beneficiarii de finanțare (22.01.2025) și • un atelier cu experți/consultanți și reprezentanți ai unor firme de consultanță implicate în pregătirea de cereri de finanțare sau implementarea de proiecte finanțate din Programe Regionale (22.01.2025). <p>În cadrul acestora au participat în total 12 persoane și 5 beneficiari. Dezbaterile s-au desfășurat online. Sinteza discuțiilor se regăsește în Anexa 8.</p>
Analiza calitativă	<p>Procesarea și analiza statistică a datelor a vizat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - progresul fizic și financiar; - numărul de proiecte aprobate/ contractate/ finalizate, rezultatele financiare înregistrate; - gradul de atingere a indicatorilor*/obiectivelor de etapă; - gradul de realizare a indicatorilor la nivel de proiect/pe tipuri de intervenții, precum și la nivelul teritorial relevant; - gradul de realizare al indicatorilor de rezultat și raportul față de indicatorii de realizare. <p>Analizele detaliate sunt incluse în Anexa 12, în corpul raportului fiind prezentate sintetic constatările.</p>
Sondaj	<p>Sondajul a avut ca scop colectarea de date pe bază de chestionar în rândul beneficiarilor de finanțare. Chestionarul a conținut un mixt de întrebări deschise, cu sau fără opțiuni de răspuns predefinite și întrebări închise.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tipul sondajului: chestionar online prin intermediul platformei Survey Monkey (metoda CAWI); - Perioada derulării sondajului: sondajul a fost derulat în luna ianuarie 2025; - S-a optat pentru un sondaj exhaustiv pentru a include întreaga populație vizată, beneficiari de finanțare, respectiv 48 entități (6 UAT-uri la nivel județean, 9 UAT-uri la nivel de municipiu, 13 UAT-uri la nivel de orașe, 12 UAT-uri la nivel comuna, 3 instituții de cult, 2 IMM-uri, 1 instituție în subordinea consiliului local, 1 instituție în subordinea/coordonarea Guvernului, 1 instituție de învățământ). - Număr de invitații transmise: 112 beneficiari unici identificați; - Rata de răspuns a fost de 38%, respectiv 41 de răspunsuri din care 26% au fost furnizate de către UAT-uri la nivel județean, 31% UAT la nivel de municipiu, 24% UAT-uri la nivel de oraș, 14% UAT-uri la nivel de comună și 2% alt tip de beneficiar. - Metode de asigurare a calității: retransmiterea invitației periodic prin e-mail, contactare telefonică. <p>Raportul de analiză a răspunsurilor la sondaj se regăsește în Anexa 10.</p>
Studii de caz	<p>Studiile de caz au fost realizate cu scopul de a colecta dovezi de la nivelul proiectelor, implicând beneficiarii de finanțare.</p> <p>La nivelul P7, din cele 2 proiecte contractate, a fost realizat 1 studiu de caz. Cele 2 proiecte sunt identice, unul fiind finalizat și unul în implementare. Astfel, studiul de caz realizat a vizat proiectul finalizat.</p> <p>Pentru a răspunde întrebărilor de evaluare au fost analizate și studiile de caz realizate la nivelul P1-P6 cu scopul de a identifica aspecte ce țin de mecanismele de accesare/implementare, nevoile beneficiarilor de suport din partea AM PRSE, dificultăți întâmpinate, propuneri de îmbunătățire a implementării programului etc. Metodologia de selecție a studiilor de caz și studiile de caz P1-P7 se regăsesc în Anexa 11.</p>

Surse: autori

2.1.2. Probleme întâmpinate și limitări în aplicarea metodologiei de evaluare, robustețea concluziilor

28. Una dintre principalele provocări ale procesului de evaluare a fost **intervalul de timp restrâns**, de aproximativ **trei luni**, alocat desfășurării acesteia, ceea ce a îngreunat considerabil procesul de colectare a datelor, desfășurat sub presiunea necesității de a furniza informații pentru analize. Organizarea proceselor de colectare în paralel, cu implicarea unor resurse umane suplimentare, a permis obținerea datelor necesare din surse multiple, asigurând condițiile unei triangulări optime.
29. O altă constrângere a procesului de evaluare a fost reprezentată de **termenul de referință al evaluării**, 31 decembrie 2024, aproape la mijlocul perioadei de desfășurare a acesteia. Astfel, după realizarea analizelor preliminare pe baza datelor disponibile până în noiembrie 2024, a fost necesară reluarea acestora utilizând datele de la 31 decembrie 2024, a căror extragere completă a fost posibilă abia la sfârșitul lunii ianuarie, generând o presiune suplimentară asupra procesului de evaluare.

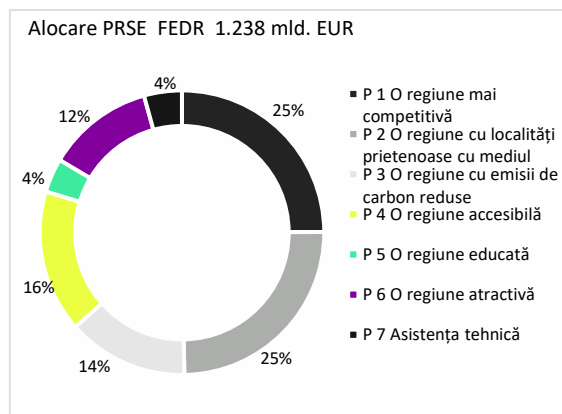
3. ANALIZA INTERVENȚIILOR EVALUATE

3.1. Contextul programului

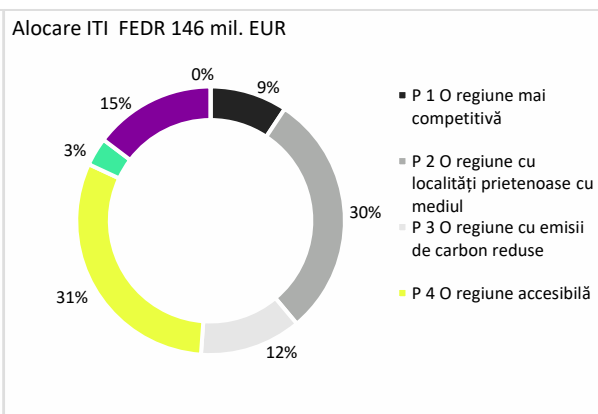
30. Programul Regional Sud-Est (PR SE) 2021-2027 este unul din programele incluse în Acordul de Parteneriat privind fondurile europene pentru exercițiul financiar 2021-2027, încheiat între România și Comisia Europeană prin care se pot accesa fondurile europene structurale și de investiții, respectiv, cele provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR).
31. PR SE a fost aprobat prin Decizia nr. C(2022)7639/21.10.2022 pentru sprijin din partea FEDR în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” pentru regiunea Sud-Est. Ulterior, programul a fost modificat, noua versiune fiind aprobată prin Decizia nr. C(2024)3872/05.06.2024. Modificările au vizat:
 - preluarea proiectelor finanțate din POR 2014-2020 pe baza listei de proiecte aprobate;
 - modificări ale acțiunilor și alocărilor aferente pentru arealul ITI Delta Dunării;
 - modificarea descrierilor activităților/indicatorilor/alocărilor pe coduri de intervenție pentru Obiectivele specifice ale PR SE;
 - clarificarea aspectelor legate de mecanismul de guvernanță al dezvoltării urbane integrate;
 - actualizarea îndeplinirii stadiului condițiilor favorizante.
32. Obiectivul general al PR Sud-Est 2021-2027 constă în creșterea competitivității economice regionale și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a infrastructurii și serviciilor, în scopul reducerii disparităților intraregionale și dezvoltării sustenabile, prin gestionarea eficientă a resurselor, valorificarea potențialului demografic și de inovare, precum și prin asimilarea progresului tehnologic.
33. PR Sud-Est 2021-2027 urmărește ca Regiunea pentru Dezvoltare Sud-Est să devină una dintre cele mai dinamice regiuni europene în ceea ce privește creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei, valorificând diversitatea locală și stimulând inovarea în vederea diminuării disparităților și creșterii standardului de viață.
34. ADR Sud-Est, în calitate de Autoritate de Management (AM) a elaborat Programul Regional Sud-Est, în funcție de nevoile și specificul regional, va elabora schemele de ajutor de stat și ghidurile solicitantului prin care se stabilesc condițiile de acordare a finanțărilor către beneficiari pentru cele 6 priorități, va evalua și contracta la nivel regional proiectele depuse, va gestiona implementarea acestora și efectuarea plăților către beneficiari.
35. Alocarea totală a programului este 1.47 mld Euro, din care 1.24 mld Euro FEDR și 0.25 mld Euro BS distribuită la nivelul a 7 priorități. Cel puțin 8% din resursele programului, în afara celor destinate asistenței tehnice, sunt alocate dezvoltării urbane durabile.
36. Programul are o distribuție a alocării pe obiective specifice neuniformă pe cele 7 priorități dintre care 6 sunt priorități de investiții, respectând concentrările tematice impuse prin RDC 1060/2021 după cum urmează:
 - Alocarea Obiectiv de politică 1: 26% (min 25% cerință RDC);
 - Alocarea Obiectiv de politică 2: 33% (min 30% cerință RDC);
 - Coeficient alocare schimbări climatice : 31% (min 30%, cerință RDC Anexa 1);
 - Alocarea Dezvoltare Urbană: 20% (min 8% cerință RDC).

Figură 1. Alocare financiară (FEDR) pe priorități PRSE 2021-2027

Figură 2. Alocare financiară ITI DD (FEDR) pe priorități PRSE 2021-2027

Sursa datelor: prelucrările autorilor pe baza datelor din PR SE 2021-2027 (versiunea iunie 2024)

3.2. Contextul Priorității 7 – Asistență Tehnică

37. Prioritatea 7a fost introdusă în cadrul **Programului Regional Sud-Est 2021-2027** pentru a sprijini implementarea eficientă, coerentă și transparentă a programului, având un rol esențial în consolidarea capacității administrative a actorilor implicați. Aceasta vine ca un răspuns la provocările întâmpinate în perioadele de programare anterioare și este fundamentată pe lecțiile învățate din implementarea programelor operaționale anterioare, recomandările din **Anexa D a Raportului de Țară pentru România** și cerințele specifice ale **Acordului de Parteneriat 2021-2027**.

38. Experiențele anterioare au evidențiat dificultăți în accesarea și gestionarea fondurilor europene, cauzate de:

- Proceduri administrative complexe și birocratice;
- Capacitate administrativă limitată la nivelul autorităților de management și al beneficiarilor;
- Lipsa unor mecanisme eficiente de suport și consultanță pentru beneficiari;
- Necesitatea unei mai bune coordonări și armonizări a instrumentelor de finanțare;
- Nevoia de îmbunătățire a procesului de monitorizare și evaluare a impactului programului.

39. În acest context, Asistența Tehnică joacă un rol important în îmbunătățirea capacității instituționale și administrative a **ADR Sud-Est**, în calitate de **Autoritate de Management (AM) pentru PR SE 2021-2027**, precum și în sprijinirea beneficiarilor în implementarea proiectelor finanțate.

40. Prin intermediul Asistenței Tehnice, se urmărește:

- **Consolidarea sistemului de management și control** al PR SE pentru o implementare eficientă și conformă cu regulamentele europene;
- **Îmbunătățirea capacității administrative** a AM PR SE și a beneficiarilor, prin formare, instruire și asistență tehnică continuă;
- **Simplificarea procedurilor și reducerea sarcinilor administrative** pentru solicitanți și beneficiari;
- **Îmbunătățirea procesului de monitorizare și evaluare** a programului prin studii, analize și strategii;
- **Creșterea gradului de transparență și informare** privind oportunitățile de finanțare și implementarea programului;
- **Adaptabilitate și flexibilitate** în utilizarea resurselor pentru a răspunde nevoilor emergente în perioada de programare.

41. Măsurile din cadrul acestei priorități sunt flexibile și pot fi adaptate la nevoile emergente pe parcursul implementării programului. Activitățile includ acoperirea costurilor administrative și operaționale ale autorităților implicate, achiziția de echipamente și soluții informatice necesare gestionării eficiente a programului, organizarea de sesiuni de formare și evenimente pentru beneficiari, sprijinirea funcționării structurilor de guvernare și facilitarea schimbului de date cu Comisia Europeană.

42. Prioritatea 7 este aliniată cu obiectivele și prioritățile stabilite în Acordul de Parteneriat dintre România și Comisia Europeană pentru perioada 2021-2027. Aceasta sprijină implementarea eficientă a programului, contribuind la creșterea absorbției fondurilor europene și la maximizarea impactului investițiilor realizate.

43. În plus, măsurile de Asistență Tehnică sunt corelate cu **reforme naționale privind digitalizarea administrației publice, transparența procesului decizional și simplificarea procedurilor pentru beneficiari**.
44. Asistența Tehnică este concepută pentru a se adapta la **evoluțiile și nevoile apărute pe parcursul implementării programului**, oferind un cadru flexibil pentru intervenții punctuale sau structurale. În plus, Prioritatea de Asistență Tehnică a PRSE este complementară cu **Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2021-2027**, care oferă sprijin orizontal pentru toate programele operaționale din România.
45. Prin aceste măsuri, Prioritatea 7 contribuie la eficientizarea implementării Programului Regional Sud-Est, creșterea capacității beneficiarilor și îmbunătățirea accesului la finanțare, asigurând un cadru administrativ solid pentru dezvoltarea sustenabilă a regiunii.
46. Indicatorii de realizare pentru **Prioritatea 7** din cadrul **PR SE 2021-2027** includ două categorii principale:
 - Primul indicator, **8S18**, se referă la numărul de angajați cu normă întreagă finanțați prin FEDR, reflectând sprijinul acordat resurselor umane implicate în implementarea programului. Acesta are ca obiectiv menținerea a 140 de posturi finanțate atât pentru 2024, cât și pentru 2029.
 - Al doilea indicator, **8S19**, măsoară numărul de studii, analize, rapoarte și strategii elaborate pentru evaluarea și optimizarea implementării PR SE. S-a estimat realizarea a 10 astfel de documente, până în 2029.
47. Acești indicatori asigură un cadru clar de monitorizare a progresului și eficienței Asistenței Tehnice în sprijinirea implementării programului.
48. Principalele grupuri țintă ale Asistenței Tehnice sunt:
 - **Sistemul de management și control al PR SE**, incluzând: Autoritatea de Management PR SE și personalul de suport; Comitetul de Monitorizare PR SE;
 - **Instituțiile partenariale din Regiunea Sud-Est**, cu rol în implementarea programului, precum: Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ITI Delta Dunării; Alte structuri relevante implicate în coordonarea și implementarea PR SE;
 - **Potențialii beneficiari și beneficiarii intervențiilor din PR SE**: Autoritățile publice locale; Mediul de afaceri; Instituțiile academice și centrele de cercetare;
 - **Publicul larg**, în scopul asigurării transparenței și promovării oportunităților oferite de program.

3.3. Analiza portofoliului de proiecte finanțate în cadrul Priorității 7

ALOCARE FINANCIARĂ P7

49. În cadrul **Programului Regional Sud-Est 2021-2027, Prioritatea 7 – Asistență Tehnică** beneficiază de un buget total de 62.760.456 EUR, din care 53.346.387 EUR provin din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), reprezentând 85% din total, iar 9.414.069 EUR sunt alocați din Bugetul de Stat (BS), echivalent cu 15% din alocare. Această sumă este destinată gestionării eficiente a programului, întăririi capacității administrative a ADR Sud-Est și beneficiarilor, promovării transparenței, precum și realizării studiilor și analizelor necesare pentru implementarea optimă a PR SE 2021-2027.

ANALIZA APELURILOR DIN CADRUL P7, GRAD DE CONTRACTARE ȘI PLĂȚI

50. În cadrul **Priorității 7** a Programului Regional Sud-Est 2021-2027 au fost lansate două apeluri de finanțare, derulate în perioade distincte, respectiv 2022-2023 și 2024-2025. Aceste apeluri au fost de tip **necompetitiv**, cu depunere continuă a cererilor de finanțare, având ca beneficiar principal **ADR Sud-Est**, în calitate de Autoritate de Management.
51. Primul apel, **PRSE/7/1/2023**, a avut o **alocare totală de 10.000.000 EUR**, din care 8.500.000 EUR FEDR și 1.500.000 EUR BS, din care a fost contractat proiectul „Sprijin pentru ADR SE în perioada 2022-2023 în vederea implementării PR SE 2021-2027” (cod SMIS 161784). Acest apel a fost destinat sprijinirii ADR SE în perioada 2022-2023, având ca obiective principale asigurarea funcționării sistemului de management și control al PR SE, consolidarea capacității administrative, realizarea de studii și analize strategice și promovarea programului. Prin acest proiect, au fost finanțate costurile de personal, instruirea beneficiarilor și dezvoltarea de documente strategice, cum ar fi **Planul de Evaluare a PR SE și ROADMAP-ul pentru dezvoltarea capacității administrative**. De asemenea, un rezultat important a fost lansarea apelurilor pentru beneficiari, atingând 70% din alocarea FEDR planificată pentru perioada respectivă. Proiectul a fost finalizat cu succes, atingându-și toți indicatorii de etapă conform planificării.

52. Al doilea apel, **PR SE /7/2/2024/AT**, are o alocare semnificativ mai mare, de 35.000.000 EUR, din care 29.750.000 EUR FEDR și 5.250.000 EUR BS, din care a fost contractat proiectul Sprijin pentru ADR SE în perioada 2024-2025 în vederea implementării PR SE 2021-2027” (cod SMIS 338556). Acesta a fost lansat pe 27.12.2024 și are ca scop continuarea sprijinului financiar pentru ADR SE în perioada 2024-2025, asigurând resursele necesare pentru monitorizarea, evaluarea și implementarea PR SE 2021-2027. Această creștere a bugetului (de peste 3 ori mai mare decât alocarea la nivelul primului apel) reflectă o intensificare a eforturilor de consolidare a capacității administrative, facilitând o implementare mai eficientă a programului și o mai bună gestionare a fondurilor europene. La acest moment, proiectul se află în faza incipientă de derulare.

Tabel 3. Gradul de contractare la nivelul P7 la 31.12.2024

Cod apel	Cod intervenție	Nr. proiecte contractate	Valoare contractă (eur)		Grad de contractare
			FEDR	FEDR+BS	
PRSE/7/1/2023	179 Informare și comunicare; 180 Pregătire, implementare, monitorizare și control; 181 Evaluare și studii, colectare de date; 182 Consolidarea capacităților autorităților statelor membre, ale beneficiarilor și ale partenerilor relevanți	1	8.500.000,00	10.000.000,00	71,70%
PR SE /7/2/2024/AT	179 Informare și comunicare; 180 Pregătire, implementare, monitorizare și control; 181 Evaluare și studii, colectare de date; 182 Consolidarea capacităților autorităților statelor membre, ale beneficiarilor și ale partenerilor relevanți	1	29.750.000,00	35.000.000,00	
Total		2	38.250.000,00	45.000.000,00	

Sursa datelor: ADR SE

4. ANALIZELE ȘI CONSTATĂRILE CORESPUNZĂTOARE FIECĂREI ÎNTREBĂRI DE EVALUARE

4.1. Relevanță și coerență (ÎE1, ÎE2)

ÎE1. Ce intervenții /tipuri de servicii sunt planificate în cadrul P7 și în ce măsură acestea răspund nevoilor beneficiarilor lor (AM, beneficiari proiecte – în special orașe mici și mijlocii, alți actori precum membrii CM)? (relevanță)

53. Intervențiile și tipurile de servicii planificate în cadrul Priorității 7 a Programului Regional Sud-Est 2021-2027 sunt concepute pentru a sprijini implementarea eficientă a programului, consolidarea capacității administrative și creșterea transparenței în gestionarea fondurilor europene. Evaluarea relevanței acestora se face prin analiza corespondenței dintre nevoile beneficiarilor și măsurile implementate.
54. Una dintre principalele intervenții este asigurarea funcționării sistemului de management și control al PR SE 2021-2027, care include dezvoltarea cadrului administrativ necesar pentru gestionarea programului. Această măsură se materializează prin elaborarea și actualizarea documentației de management, îmbunătățirea procedurilor de verificare și audit și implementarea unor mecanisme eficiente de monitorizare și raportare. Aceste acțiuni sunt necesare pentru AM PR SE, Organismul Intermediar (OI) și CM PR SE, asigurând un cadru clar de implementare și urmărire a progresului programului.
55. O altă intervenție este întărirea capacității administrative a AM, beneficiarilor de proiecte și partenerilor regionali, cu accent pe orașele mici și mijlocii care se confruntă cu dificultăți în gestionarea fondurilor europene. Acest sprijin se realizează prin sesiuni de instruire, formare profesională și asistență tehnică specializată pentru personalul implicat în implementarea proiectelor.
56. În plus, beneficiarii au acces la un sistem Help-desk, prin care primesc sprijin în utilizarea platformelor informatice și în procesul de depunere și gestionare a cererilor de finanțare. Această intervenție răspunde nevoii de dezvoltare a competențelor și creșterea capacității administrative a beneficiarilor. Studiul de caz realizat pentru proiectul SMIS 161784 confirmă caracterul adecvat al acestor intervenții, evidențiind utilitatea sprijinului acordat în elaborarea ghidurilor, în acțiunile de comunicare și în dotarea logistică necesară funcționării AM. Aceste acțiuni sunt în linie cu măsurile prevăzute în **Roadmap-ul privind capacitatea administrativă**, care includ

atât dezvoltarea de instrumente de lucru (ex: actualizarea manualelor și a grilelor de evaluare), cât și profesionalizarea personalului AM.

57. Totodată, pentru o mai bună monitorizare a implementării PR SE, este planificată realizarea de studii, analize și strategii care să sprijine procesul decizional și să permită ajustarea intervențiilor pe baza rezultatelor obținute. Aceste studii includ evaluarea progresului programului, analiza impactului și optimizarea mecanismelor de implementare, fiind importante pentru o utilizare eficientă a fondurilor europene și pentru îmbunătățirea performanței administrației publice.
58. Un alt set de măsuri vizează asigurarea transparenței și promovarea PR SE 2021-2027, prin dezvoltarea unui sistem de comunicare eficient între instituțiile implicate și beneficiari. Aceasta include organizarea de evenimente de informare, conferințe, publicarea de ghiduri și materiale promoționale, precum și actualizarea permanentă a site-ului PR SE și a altor platforme de informare. Această intervenție este benefică pentru membrii Comitetului de Monitorizare și alți actori regionali, asigurând o comunicare clară și un acces facil la informații despre oportunitățile de finanțare.
59. Pentru modernizarea infrastructurii administrative necesare implementării PR SE, este planificată achiziționarea de echipamente IT, licențe software și alte resurse tehnice, care vor contribui la digitalizarea proceselor și eficientizarea activităților administrative.
60. Aceste măsuri sunt completate de sesiuni de informare și publicarea de materiale-suport, elemente considerate esențiale pentru sprijinirea beneficiarilor, în special a unităților administrativ-teritoriale cu capacitate administrativă redusă.
61. Astfel, intervențiile implementate în cadrul Priorității 7 a PRSE au fost concepute pentru a răspunde nevoilor beneficiarilor prin îmbunătățirea capacității administrative, operaționale și financiare a actorilor implicați în gestionarea și implementarea programului.
62. În plus, intervențiile din cadrul Priorității 7 sunt strâns corelate cu măsurile prevăzute în *Foaia de parcurs pentru dezvoltarea capacității administrative a AM PR SE*, aprobată în martie 2024. Aceasta definește acțiuni concrete în cinci domenii-cheie – de la asigurarea competențelor personalului, la îmbunătățirea comunicării interne și externe, planificare strategică, sprijin pentru beneficiari și stabilitate legislativă. Printre măsurile relevante deja lansate sau planificate se regăsesc: crearea unui Birou de Inovare (Domeniul 3), dezvoltarea de instrumente de comunicare digitală cu beneficiarii (ex. newsletter și chestionare pentru identificarea nevoilor – Domeniul 4), precum și formarea continuă a angajaților și partenerilor regionali în domenii precum digitalizare, economie verde, evaluare sau inovare (Domeniile 1 și 3). Aceste inițiative contribuie direct la consolidarea capacității AM de a sprijini beneficiarii în toate fazele ciclului de program, oferind intervenții integrate și relevante pentru nevoile identificate în teren.

Relevanța intervențiilor

63. Intervențiile planificate în P7 sunt direct corelate cu nevoile beneficiarilor, adresând principalele provocări identificate în implementarea PR SE 2021-2027. Pentru AM PR SE măsurile de optimizare a sistemului de management și control (actualizarea documentației de management, îmbunătățirea mecanismelor de verificare, raportare și audit), digitalizarea proceselor (modernizarea infrastructurii administrative (inclusiv echipamente IT și licențe software)) și formarea personalului contribuie la consolidarea capacității administrative și la îmbunătățirea mecanismelor de implementare a programului.
64. Pentru beneficiarii proiectelor, intervențiile privind instruirea, asistența tehnică și Help-desk-ul sunt relevante pentru creșterea capacității de accesare și implementare a finanțărilor europene. Aceste comunități se confruntă adesea cu resurse administrative limitate, iar sprijinul oferit prin P7 le permite să gestioneze mai eficient proiectele finanțate. Studiul de caz realizat la nivelul P7 evidențiază faptul că intervențiile au răspuns unei nevoi clare: „întărirea capacității instituționale a AM PR SE pentru gestionarea apelurilor și contractelor, într-o etapă critică a programului, cu resurse administrative limitate”. Mai mult, acțiunile de informare și comunicare, derulate în cadrul proiectului, au vizat atât publicul larg, cât și potențialii beneficiari, contribuind la creșterea vizibilității programului și la îmbunătățirea transparenței procesului de implementare.
65. Pentru membrii Comitetului de Monitorizare și alte entități regionale, măsurile de transparență, promovare și schimb de bune practici contribuie la îmbunătățirea dialogului inter-instituțional și la fundamentarea deciziilor strategice. Prin aceste măsuri, se asigură o mai bună alocare a resurselor și coordonare între diferitele instituții implicate în dezvoltarea regională.

66. Astfel, intervențiile și serviciile planificate în P7 sunt relevante, bine fundamentate și aliniate nevoilor beneficiarilor – de la AM și organismele intermediare, până la beneficiarii finali, în special autoritățile locale din orașele mici și mijlocii. Acestea contribuie la optimizarea implementării PR SE 2021-2027, prin consolidarea capacității administrative, facilitarea accesului la finanțare și îmbunătățirea dialogului interinstituțional. Relevanța intervențiilor este confirmată și de aplicarea concretă în cadrul proiectului SMIS 161784, analizat în studiul de caz, care a demonstrat impactul real asupra eficienței operaționale a AM PR SE și asupra sprijinirii beneficiarilor în etapa incipientă a programului.

ÎE2. Ce intervenții/tipuri de servicii sunt implementate în cadrul P7 și în ce măsură acestea au adresat sau adresează nevoile beneficiarilor lor (AM, beneficiari proiecte – în special orașe mici și mijlocii, alți actori precum membrii CM) în vederea implementării adecvate a programului? În ce măsură intervențiile întăresc capacitatea actorilor implicați în vederea atingerii obiectivelor AT în fiecare fază a ciclului de program?

67. Pentru AM PR SE, intervențiile s-au concentrat pe întărirea capacității instituționale, prin implementarea unor mecanisme de management și control mai eficiente, inclusiv actualizarea documentației de reglementare (Manuale de Proceduri, Roadmap privind capacitatea administrativă, mecanisme de raportare și audit). Aceste măsuri au îmbunătățit coordonarea și eficiența procesului de selecție și monitorizare a proiectelor, dar există încă necesitatea ajustării procedurilor pentru a reduce întârzierile în evaluare și contractare.
68. Studiul de caz realizat pentru proiectul SMIS 161784, primul proiect contractat în cadrul Priorității 7, confirmă caracterul relevant și bine calibrat al intervențiilor. Proiectul a sprijinit direct Autoritatea de Management în elaborarea și revizuirea documentelor operaționale esențiale (ghiduri ale solicitantului, grile de evaluare), în derularea activităților de promovare și comunicare, precum și în asigurarea suportului Help-desk pentru potențialii beneficiari. Totodată, proiectul a susținut dotarea logistică și tehnică a echipei AM, inclusiv prin achiziția de echipamente IT și platforme digitale.
69. Pentru beneficiarii proiectelor, în special pentru orașele mici și mijlocii cu resurse administrative limitate, sprijinul acordat prin P7 a inclus sesiuni de instruire, elaborarea de ghiduri ale solicitantului și metodologii aplicabile (inclusiv DNSH), dezvoltarea Manualului beneficiarului, precum și servicii de tip Help-desk și digitalizarea proceselor prin platforme informatice. Studiul de caz realizat pentru proiectul SMIS 161784 confirmă caracterul util al acestor intervenții, subliniind impactul pozitiv asupra facilitării accesului la finanțare și consolidării capacității de implementare a beneficiarilor.
70. Totuși, analiza documentației și feedback-ul colectat indică o serie de provocări persistente: birocrăția excesivă, complexitatea platformei MySMIS și lipsa de personal calificat în unele UAT-uri continuă să afecteze implementarea eficientă a proiectelor. În acest context, devine necesară o adaptare a intervențiilor – prin simplificarea procedurilor administrative, îmbunătățirea funcționalităților platformei informatice (inclusiv interconectarea cu baze de date relevante) și organizarea unor sesiuni de instruire mai bine calibrate în funcție de nevoile reale ale beneficiarilor. Aceste ajustări sunt deja prevăzute în Foaia de parcurs adoptată în martie 2024, care include măsuri precum dezvoltarea unor proceduri simplificate, crearea de materiale-suport mai clare și livrarea de formări adaptate nivelului instituțional al beneficiarilor.
71. Pentru membrii Comitetului de Monitorizare și alți actori implicați, intervențiile au urmărit îmbunătățirea transparenței și consolidarea procesului decizional, prin organizarea de conferințe, sesiuni de informare, dezvoltarea unor platforme digitale de comunicare și promovarea unor mecanisme de coordonare interinstituțională. Cu toate acestea, persistă provocări în ceea ce privește circulația informațiilor între instituțiile implicate, iar consultanții și beneficiarii au semnalat blocaje în comunicare care afectează eficiența procesului de implementare.
72. Intervențiile implementate au fost structurate astfel încât să abordeze principalele provocări identificate la nivelul beneficiarilor și al instituțiilor implicate, inclusiv deficiențele administrative, lipsa capacității tehnice, complexitatea procesului birocratic, întârzierile în evaluarea și contractarea proiectelor, precum și dificultățile de comunicare dintre părțile implicate.

Eficacitatea intervențiilor în consolidarea capacității actorilor implicați în toate fazele ciclului de program

73. Intervențiile implementate au avut un impact diferit asupra fiecărei faze a ciclului de program, contribuind la îmbunătățirea capacității administrative și operaționale a beneficiarilor și instituțiilor implicate.
74. În faza de pregătire și lansare a programului, intervențiile au sprijinit stabilirea unui cadru administrativ clar, prin actualizarea documentației și implementarea unor mecanisme eficiente de gestionare a proiectelor. Cu toate

acestea, lipsa predictibilității în calendarul apelurilor de finanțare a afectat planificarea beneficiarilor, ceea ce indică necesitatea unei mai bune coordonări între AM PR SE și actorii implicați.

75. În etapa de implementare a proiectelor, intervențiile au oferit sprijin tehnic beneficiarilor prin sesiuni de instruire, Help-desk și consultanță, facilitând gestionarea proiectelor și reducerea blocajelor administrative. Cu toate acestea, complexitatea documentației necesare și lipsa capacității administrative a unor beneficiari au dus la întâzieri semnificative, în special în cazul proiectelor de infrastructură și mobilitate urbană.
76. În etapele de monitorizare și raportare, măsurile implementate au consolidat capacitatea AM PR SE de a urmări progresul proiectelor și de a colecta date relevante, prin îmbunătățirea procedurilor de audit și raportare. Cu toate acestea, dificultățile în utilizarea platformei MySMIS și birocrăția excesivă au fost menționate de beneficiari cu ocazia sondajului realizat și a atelierelor de lucru, ca probleme care încă afectează eficiența implementării. Din perspectiva reprezentanților AM procesul de simplificare implementat a dus la reducerea birocrăției pentru beneficiari, dar au încărcat AM-ul care trebuie să verifice în faza de contractare diverse baze de date pentru a obține informațiile necesare: RECOM, dubla finanțare, REGAS, REVISAL, ARACHNE. Ar fi util să se realizeze o interconexiune MySMIS cu diverse baze de date naționale astfel încât verificarea să fie făcută automat, ceea ce ar reduce timpurile de verificare. În momentul de față ofițerul de contractare pentru verificare interoghează fiecare bază de date (cu user și parolă).
77. Eficiența intervențiilor este confirmată de gradul ridicat de utilizare a mecanismelor de sprijin și de feedback-ul pozitiv al beneficiarilor, dar și de persistența unor probleme legate de complexitatea procedurilor, birocrăția crescută, lipsa clarității în ghidurile de finanțare și întâzierile administrative.
78. Deși intervențiile implementate au fost eficiente în multe privințe, analiza documentației și feedback-ul beneficiarilor cu ocazia sondajului și a interviurilor și atelierelor realizate, indică câteva aspecte care necesită îmbunătățiri:
 - Simplificarea proceselor administrative, prin eliminarea redundanței documentelor și optimizarea platformei digitale MySMIS, astfel încât să fie mai ușor de utilizat de către beneficiari și AM. Deși MySMIS2021+ oferă funcționalități suplimentare față de platforma anterioară, utilizatorii au identificat oportunități de îmbunătățire și eficientizare a utilizării acesteia. O propunere în acest sens este de a permite încărcarea unui document în mai multe secțiuni ale platformei (de exemplu, monitorizare – rapoarte de progres, cereri de rambursare etc.) prin simpla bifare a secțiunilor în care documentul trebuie încărcat. În prezent, beneficiarii trebuie să încarce același document de mai multe ori în secțiuni diferite, ceea ce crește volumul de muncă. Extinderea și diversificarea instruirii beneficiarilor, astfel încât să fie mai adaptată nevoilor specifice, în special pentru orașele mici și mijlocii, care se confruntă cu resurse administrative limitate;
 - Creșterea eficienței mecanismelor de monitorizare și raportare, prin digitalizarea proceselor și îmbunătățirea fluxului de comunicare între actorii implicați;
 - Îmbunătățirea relației dintre AM, beneficiari și consultanți, prin crearea unor mecanisme mai flexibile de comunicare, pentru a evita blocajele generate de transmiterea informațiilor exclusiv prin intermediul beneficiarilor.

Principalele constatări din mixul de metode și instrumente aplicate:

79. Evaluarea implementării Priorității 7 a utilizat o abordare metodologică mixtă, incluzând analiza documentară, sondaje, interviuri, focus grupuri și studii de caz cu actorii implicați, precum AM PR SE și beneficiarii proiectelor. Această abordare a permis o evaluare detaliată a relevanței și eficacității intervențiilor implementate, identificând principalele provocări, impacturi și necesități de ajustare.
80. Intervențiile din cadrul P7 au fost în mare parte relevante și corelate cu nevoile beneficiarilor, adresând provocări precum lipsa capacității administrative, dificultatea în accesarea finanțărilor europene și necesitatea de transparență și coordonare inter-instituțională.
81. Pentru AM PR SE, măsurile de optimizare a sistemului de management și control, digitalizarea proceselor și formarea personalului au contribuit la îmbunătățirea capacității administrative, dar persistă probleme legate de durata lungă a procesului de evaluare și contractare.
82. Help-desk-ul, sesiunile de instruire, ghidurile solicitantului, alte ghiduri specifice, Manualul beneficiarului și-au dovedit utilitatea, însă beneficiarii au nevoie de sprijin continuu, în toate etapele – de la pregătirea cererii de finanțare până la ieșirea din perioada de sustenabilitate (în special beneficiarii mici și fără experiență).

83. Intervențiile de asistență tehnică sunt relevante și necesare pentru a asigura implementarea eficientă a PRSE. Provocările legate de complexitatea proceselor administrative, birocrăția excesivă, lipsa de claritate în procedurile de accesare și raportare, utilizarea MySMIS, îndeplinirea cerințelor DNSH se mențin. Este necesară ajustarea mecanismelor de sprijin și o digitalizare mai eficientă a proceselor, pentru a maximiza impactul acestor intervenții și a optimiza implementarea PR SE 2021-2027

Sumarul răspunsului:

84. Evaluarea implementării Priorității 7 a analizat relevanța și eficacitatea intervențiilor destinate sprijinirii AM PR SE, beneficiarilor proiectelor (în special orașe mici și mijlocii) și membrilor CM PR SE. Metodologia a inclus analiza documentară, sondaje și interviuri, oferind o perspectivă detaliată asupra impactului acestor măsuri.
85. Intervențiile P7 sunt alinate cu nevoile beneficiarilor, contribuind la creșterea capacității administrative, transparenței și eficienței în gestionarea fondurilor europene. AM PR SE a beneficiat de optimizarea sistemului de management și control, digitalizarea unor procese și instruirea personalului, însă întârzierile în evaluare și contractare afectează implementarea programului. Beneficiarii au avut acces la suport tehnic prin Help-desk și sesiuni de instruire, dar complexitatea documentației și dificultățile de utilizare a platformei MySMIS rămân obstacole semnificative. Măsurile de transparență și coordonare interinstituțională au îmbunătățit dialogul dintre actorii implicați, însă persistă probleme în transmiterea eficientă a informațiilor între AM, beneficiari și consultanți.
86. Impactul intervențiilor este vizibil în toate etapele ciclului de program, facilitând accesul la finanțare, gestionarea proiectelor și monitorizarea acestora. Totuși, problemele administrative, birocrăția încă excesivă percepută de beneficiari și comunicarea deficitară afectează eficiența implementării. Simplificarea proceselor, optimizarea platformei MySMIS, extinderea instruirii beneficiarilor și îmbunătățirea mecanismelor de comunicare și coordonare sunt necesare și utile.
87. Intervențiile P7 au avut un impact pozitiv, însă pentru a maximiza eficiența programului este necesară o mai bună calibrare a procedurilor, consolidarea digitalizării și întărirea sprijinului personalizat pentru beneficiari, în special cei cu capacitate administrativă redusă. Intervențiile planificate și implementate în P7 contribuie la o administrație regională mai capabilă, un proces de implementare mai eficient și o relație mai transparentă și funcțională între toți actorii implicați

4.2. Eficiență și eficacitate (ÎE3, ÎE4, ÎE5)

Detalierea întrebării de evaluare și aspecte urmărite:

ÎE3. Care sunt factorii interni și externi care au influențat / vor influența pe viitor gestionarea și implementarea eficientă și eficace a PR SE 2021-2027 (pentru toți actorii – personalul AM, beneficiarii și CM) și care trebuie avuți în vedere de intervențiile de AT în vederea contracarării lor (inclusiv schimbarea cadrului legislativ al descentralizării/regionalizării structurilor administrative de management al fondurilor nerambursabile în România)?

88. Gestionarea și implementarea eficientă a Priorității 7 din cadrul PR SE 2021-2027 este influențată de o serie de factori interni și externi care au fost identificați și care afectează toți actorii implicați – personalul AM PR SE, beneficiarii proiectelor și CM PR SE. Acești factori joacă un rol determinant în eficacitatea programului, fiind important ca intervențiile AT să fie adaptate pentru a contracara riscurile și pentru a sprijini o implementare eficientă.
89. Printre **factorii interni pozitivi** care au contribuit la funcționarea eficientă a PR SE se numără consolidarea capacității administrative a AM, prin îmbunătățirea mecanismelor de management și control și prin digitalizarea unor procese-cheie. Aceste progrese au sprijinit o mai bună organizare internă a activităților de evaluare, contractare și monitorizare. Relația dintre AM, beneficiari și membrii CM PR SE a devenit mai structurată, fiind susținută de întâlniri recurente și de creșterea transparenței în diseminarea informațiilor relevante..
90. Studiul de caz aferent proiectului SMIS 161784 evidențiază și **alți factori interni pozitivi**, cu relevanță directă pentru implementarea eficientă a programului. Planificarea riguroasă, coordonarea eficientă a echipelor, întâlnirile de lucru recurente și implicarea conducerii ADR SE au permis adaptarea rapidă la provocările administrative și calendaristice. Intervențiile de AT au susținut elaborarea și actualizarea documentelor cheie (Roadmap, Planul de evaluare, proceduri operaționale), oferind astfel o bază solidă pentru o gestionare coerentă

și eficientă a programului. De asemenea, mecanismele de sprijin pentru beneficiari – Help-desk, evenimente de informare, materiale-suport – au contribuit la creșterea gradului de acces la finanțare, mai ales în rândul UAT-urilor mici și mijlocii.

91. La nivelul ADR SE, fluctuația personalului este redusă, inclusiv datorită aplicării unui spor de fidelitate instituțional, similar celui de vechime, ceea ce asigură o stabilitate relativă în echipă. Deficitele de personal sunt punctuale și de scurtă durată. Totuși, în perioada analizată, ADR SE a traversat o etapă deosebit de solicitantă, având în paralel responsabilități multiple: închiderea POR 2014–2020 (inclusiv sprijin pentru proiectele etapizate), operaționalizarea AM PR SE și implicarea activă în alte programe și proiecte – cum ar fi OI PTJ, OI Sănătate, Programul Interreg VI-B NEXT Bazinul Mării Negre (în calitate de Secretariat Comun), dar și inițiative precum Hyperion, ERBSN și Elena. În acest context, instituția a adoptat o abordare flexibilă privind resursele umane, bazată pe formarea de echipe mixte, alcătuite din angajați cu experiență și personal nou, pentru a facilita transferul de cunoștințe și expertiză. De asemenea, este în derulare un plan de transfer gradual al personalului de la OI POR către AM PR SE și alte structuri relevante, în funcție de finalizarea proiectelor din perioada anterioară.
92. Din perspectiva beneficiarilor, provocările persistă în legătură cu birocrăția excesivă, complexitatea procedurilor administrative și lipsa unor mecanisme de comunicare directe și eficiente. Platforma MySMIS, deși creată pentru a eficientiza procesele administrative, nu este încă pe deplin optimizată din punct de vedere al funcționalității, generând dificultăți tehnice și întâzieri în procesarea documentelor. Totodată, lipsa unor canale de comunicare directe între ADR, consultanți și beneficiari a condus la blocaje în soluționarea problemelor, întrucât clarificările sunt transmise exclusiv prin intermediul beneficiarilor, ceea ce afectează ritmul implementării proiectelor.
93. Printre factorii externi pozitivi care au influențat implementarea PR SE 2021-2027 se regăsesc prioritățile și sprijinul financiar oferit de Uniunea Europeană, care creează oportunități pentru investiții în tranziția verde, digitalizare și inovare. Interesul crescut al beneficiarilor pentru accesarea fondurilor a condus la un număr semnificativ de aplicații depuse, facilitând astfel atingerea obiectivelor programului. Colaborarea internațională și schimbul de bune practici au permis implementarea unor soluții inovatoare, contribuind la creșterea eficienței utilizării fondurilor europene.
94. Pe de altă parte, anumiți factori externi au generat provocări importante pentru implementarea eficientă a programului. Schimbările legislative la nivel național și adaptarea cadrului operațional au impus eforturi suplimentare din partea AM și a beneficiarilor pentru a menține ritmul și coerența procesului de implementare. Totodată, contextul economic instabil – marcat de inflație și fluctuații semnificative ale prețurilor materialelor de construcție – a afectat planificarea financiară și a generat dificultăți în derularea proiectelor, în special pentru beneficiarii cu resurse limitate.
95. Este important de menționat că descentralizarea gestionării fondurilor europene nu a creat discontinuități pentru beneficiari, având în vedere că și în perioada 2014–2020 ADR SE a fost principalul partener de dialog. Mai mult, noua perioadă de programare a adus o consolidare a relației cu beneficiarii prin implicarea acestora în Comitetul de Monitorizare, oferindu-le un cadru formal de exprimare a punctelor de vedere și o mai mare vizibilitate în procesul decizional.
96. Întârzierile în evaluarea și contractarea proiectelor au fost influențate de mai mulți factori, printre care reglementările europene stricte, volumul mare de documentație și resursele administrative limitate. Un obstacol semnificativ îl constituie depunerea masivă a cererilor de finanțare în ultimele zile ale apelurilor, ceea ce generează un vârf de sarcini într-un interval scurt și pune presiune pe echipele de evaluare. Această presiune este accentuată de deficitul de evaluatori disponibili, ceea ce duce la întâzieri în procesul de selecție și afectează respectarea calendarului programului.
97. Pentru a maximiza impactul pozitiv al intervențiilor și a limita efectele obstacolelor persistente, este necesară consolidarea capacității administrative a AM PR SE, inclusiv prin recrutarea și instruirea personalului nou, dar și prin atragerea de evaluatori suplimentari. Deși anumite măsuri de debirocratizare au fost deja adoptate – precum simplificările introduse prin OUG 23/2023, care au eliminat o serie de formulare impuse beneficiarilor – continuarea eforturilor de optimizare a cadrului administrativ rămâne esențială. Este necesar un echilibru între cerințele de control și asigurarea unui acces facil și eficient la finanțare.
98. Totodată, modernizarea platformei MySMIS rămâne o prioritate, în special prin automatizarea unor verificări administrative, interconectarea cu baze de date relevante și dezvoltarea unor module de suport interactive.

Astfel de îmbunătățiri ar contribui la fluidizarea proceselor și la reducerea presiunii asupra echipelor de evaluare, permițând un management mai eficient al fluxului de proiecte.

99. Flexibilizarea mecanismelor financiare este necesară pentru a permite beneficiarilor să se adapteze la fluctuațiile economice, iar implementarea unor mecanisme de ajustare a bugetelor ar putea preveni blocajele în derularea proiectelor.
100. Accelerarea procesului de evaluare și contractare prin alocarea de resurse suplimentare și standardizarea documentației va contribui la reducerea întârzierilor și la eficientizarea implementării programului.
101. Gestionarea eficientă a PR SE 2021-2027 depinde de adaptabilitatea la schimbările legislative, consolidarea capacității administrative, simplificarea procedurilor și îmbunătățirea coordonării între toți actorii implicați. Intervențiile de Asistență Tehnică trebuie să sprijine aceste aspecte pentru a asigura o implementare eficientă și sustenabilă a programului.

Principalele constatări din mixul de metode și instrumente aplicate:

102. Analiza documentară și interviurile realizate cu reprezentanți ai AM PR SE au evidențiat progresele în consolidarea capacității administrative, reflectate în îmbunătățirea mecanismelor de management și control, clarificarea cadrului procedural și dezvoltarea de instrumente de sprijin pentru beneficiari. Cu toate acestea, procesul de evaluare și contractare este perceput în continuare ca fiind complex și consumator de timp, în special în perioadele cu un număr mare de cereri depuse simultan spre finalul apelurilor.
103. Din perspectivele exprimate în sondaje și interviuri, beneficiarii au menționat dificultăți legate de utilizarea platformei MySMIS, în special în ceea ce privește încărcarea multiplă a documentelor și lipsa unor funcționalități intuitive. Totodată, s-a remarcat faptul că deficitul de evaluatori afectează ritmul proceselor de selecție, mai ales în contextul unui volum ridicat de proiecte depuse pe termen scurt.
104. Sondajele aplicate în rândul beneficiarilor au confirmat aprecierea generală față de sprijinul oferit prin Help-desk, sesiunile de instruire și ghidurile elaborate. În același timp, au fost semnalate probleme persistente de comunicare între ADR, beneficiari și consultanți, în special din cauza transmiterii clarificărilor exclusiv prin intermediul beneficiarilor. În ceea ce privește mecanismele de plată, nu au fost identificate întârzieri în procesarea cererilor de rambursare pentru proiectele noi – acestea fiind procesate în termenul de 30 de zile, conform procedurii – însă pentru proiectele etapizate au existat întârzieri determinate de transferuri administrative între AM POR și AM PR SE, situație care nu a depins de AM PR SE.

Sumarul răspunsului:

105. Evaluarea implementării Priorității 7 din cadrul PR SE 2021–2027 a evidențiat un cadru instituțional consolidat la nivelul AM PR SE, susținut prin măsuri de digitalizare, îmbunătățirea mecanismelor de management și control și dezvoltarea de instrumente de sprijin pentru beneficiari (Help-desk, ghiduri, sesiuni de instruire). Aceste progrese contribuie la creșterea eficienței și transparenței programului și sunt completate de o bună colaborare interinstituțională, inclusiv cu membrii CM.
106. Printre factorii interni pozitivi se remarcă stabilitatea echipei AM, planificarea riguroasă a activităților și formarea de echipe mixte cu scopul de a transfera expertiza. Pe de altă parte, provocările persistente vizează presiunea ridicată asupra echipelor de evaluare, mai ales în perioadele de vârf generate de depunerea masivă a proiectelor în ultimele zile ale apelurilor, dar și deficitul temporar de evaluatori.
107. Factorii externi includ sprijinul strategic oferit prin fondurile europene și interesul crescut al beneficiarilor pentru finanțare. Totodată, instabilitatea economică (inflație, creșterea prețurilor) și ajustările legislative la nivel național impun eforturi suplimentare de adaptare pentru toți actorii implicați. Descentralizarea nu a generat discontinuități, iar beneficiarii au beneficiat de o continuitate instituțională și de o mai bună reprezentare prin participarea în Comitetul de Monitorizare.
108. Intervențiile de Asistență Tehnică trebuie calibrate astfel încât să răspundă acestor provocări prin: consolidarea suplimentară a capacității administrative (inclusiv atragerea de evaluatori), îmbunătățirea continuă a platformei MySMIS (prin funcționalități mai intuitive și interconectare cu baze de date), sprijin personalizat pentru UAT-uri cu capacitate redusă și mecanisme financiare mai flexibile.

109. În concluzie, eficiența și eficacitatea implementării PR SE 2021–2027 depind de adaptarea continuă la factori interni și externi, iar intervențiile de AT au un rol esențial în a susține aceste procese, asigurând un cadru sustenabil, echilibrat și orientat către rezultate

ÎE4. În ce proporție măsurile de simplificare propuse și implementate reduc povara administrativă pentru beneficiari? Există efecte secundare neprevizionate ale procesului de simplificare? Cum ar putea fi îmbunătățit acest proces de simplificare (dacă este cazul)?

110. Evaluarea eficacității măsurilor de simplificare implementate în cadrul Priorității 7 arată că, deși s-au făcut progrese în reducerea poverii administrative pentru beneficiari, impactul acestor măsuri variază în funcție de tipul beneficiarului și de specificul proiectelor implementate. Analiza percepțiilor beneficiarilor și ale personalului AM PR SE relevă faptul că digitalizarea proceselor, reducerea numărului de documente solicitate și optimizarea mecanismelor de raportare au contribuit la o îmbunătățire moderată a accesibilității și eficienței administrative. Totuși, persistența unor probleme structurale reduce efectele pozitive ale simplificării.

111. Principalele poveri administrative identificate în procesul de evaluare includ complexitatea procedurilor de aplicare și raportare, utilizarea dificilă a platformei MySMIS și durata îndelungată a procesului de verificare și aprobare a cererilor de finanțare. Deși măsurile implementate au vizat simplificarea acestor aspecte, beneficiarii consideră că procesul birocratic rămâne încă excesiv, iar îmbunătățirile nu sunt resimțite uniform de toate categoriile de beneficiari, în special de către orașele mici și mijlocii care nu dispun de resurse administrative dedicate.

112. Pentru a optimiza procesul de simplificare, evaluarea recomandă îmbunătățirea funcționalităților platformei MySMIS, astfel încât beneficiarii să poată încărca documente mai ușor și să beneficieze de un sistem automatizat de verificare. De asemenea, ar fi benefică introducerea unor mecanisme de verificare bazate pe analiza riscurilor, astfel încât beneficiarii cu un istoric bun să fie supuși unor controale simplificate, reducând astfel sarcina administrativă. Clarificarea și armonizarea regulilor ar contribui la o aplicare uniformă și previzibilă a măsurilor de simplificare.

113. Măsurile implementate în cadrul P7 au avut un efect pozitiv asupra reducerii poverii administrative, dar impactul acestora poate fi îmbunătățit prin extinderea digitalizării, optimizarea procedurilor de verificare și clarificarea normelor, astfel încât beneficiarii să poată accesa fondurile într-un mod mai eficient și mai previzibil.

Principalele constatări din mixul de metode și instrumente aplicate:

114. Analiza documentară a confirmat existența unor inițiative de simplificare cu impact moderat asupra beneficiarilor. Reducerea cerințelor documentare și digitalizarea unor procese administrative au fost evidențiate ca fiind măsuri pozitive, dar insuficiente pentru a elimina complet blocajele birocratice.

115. Sondajele și chestionarele aplicate beneficiarilor au arătat că majoritatea respondenților au recunoscut o ușoară îmbunătățire a accesibilității și a eficienței administrative. Cele mai frecvente probleme raportate au fost utilizarea dificilă a platformei MySMIS, redundanța documentației și durata extinsă a proceselor de verificare și aprobare. Beneficiarii din orașele mici și mijlocii au resimțit în mai mică măsură beneficiile simplificării, având în vedere resursele administrative limitate.

116. Interviuurile cu personalul AM PR SE au evidențiat îmbunătățiri în ceea ce privește claritatea proceselor și reducerea unor cerințe administrative. Totuși, s-a subliniat nevoia unei mai bune coordonări și armonizări a regulilor, pentru a evita interpretări diferite și aplicări inegale ale măsurilor de simplificare.

117. Focus grupul a pus în evidență necesitatea unor actualizări tehnologice ale platformei MySMIS pentru a facilita interacțiunea beneficiarilor cu sistemul informatic. Beneficiarii au propus automatizarea unor procese de verificare și extinderea utilizării semnăturii electronice. S-a evidențiat necesitatea unei comunicări mai eficiente între autorități și beneficiari pentru a asigura o implementare clară și coerentă a măsurilor de simplificare.

118. Recomandările pentru îmbunătățirea eficacității măsurilor de simplificare vizează îmbunătățirea platformei MySMIS printr-o interfață mai intuitivă și funcționalități optimizate, automatizarea proceselor de verificare pentru reducerea timpului necesar aprobărilor, implementarea unui sistem de verificare bazat pe analiza riscurilor pentru a acorda facilități beneficiarilor cu un istoric bun, clarificarea și uniformizarea regulilor pentru a reduce ambiguitățile și a asigura un proces previzibil și echitabil și extinderea digitalizării și promovarea semnăturii electronice pentru a elimina redundanțele documentare.

119. Măsurile implementate în cadrul Priorității 7 au adus îmbunătățiri vizibile, dar există în continuare oportunități semnificative pentru optimizare, în special prin digitalizare, automatizare și armonizare a reglementărilor.

ÎE5. Este implementarea eficientă și în timp? Este adecvat sistemul de management al PR pentru desfășurarea mecanismului de selectare a proiectelor, contractare, monitorizare și (dacă este cazul) procesare a cererilor de prefinanțare/ rambursare/ plata în cadrul acestei priorități/ obiectiv strategic? Ce măsuri ar trebui întreprinse de AM PR pentru a asigura o gestionare și implementare eficientă și eficace pe termen lung, inclusiv în ceea ce privește capacitatea de gestionare a structurilor implicate (AM și ADI ITI)? (evidențele pentru această întrebare de evaluare se colectează prin evaluările priorităților P1-P6)

120. Implementarea Priorității 7 a PR SE 2021-2027 s-a desfășurat cu unele progrese semnificative, însă întârzierile în anumite etape ale procesului administrativ au afectat eficiența. Deși sistemul de management și control este funcțional și conform cerințelor europene, persistența unor blocaje birocratice, lipsa resurselor administrative suficiente și dificultățile tehnice ale platformei MySMIS au generat întârzieri în evaluarea, contractarea și implementarea proiectelor.

121. Deși rolul ADR SE ca Autoritate de Management a redus durata verificărilor, există încă provocări semnificative în fluidizarea procesului de implementare.

122. În ceea ce privește selecția și contractarea proiectelor, procesul a fost afectat de durata lungă de verificare a documentației și necesitatea unor corecții frecvente, ceea ce a încetinit aprobarea proiectelor. Întârzierea pregătirii documentațiilor tehnico-economice de către beneficiari a generat probleme în evaluare, contractare și implementare, necesitând ajustări care au întrerupt fluxul normal al implementării.

123. Un alt aspect care a influențat eficiența programului a fost capacitatea administrativă limitată a beneficiarilor, ceea ce a condus la dificultăți în elaborarea Rapoartelor Do No Significant Harm (DNSH), lipsa personalului specializat la nivelul UAT-urilor și nevoia de externalizare a acestor servicii, generând costuri suplimentare și întârzieri.

124. Monitorizarea și raportarea proiectelor au fost îngreunate de procedurile birocratice complexe și deficiențele tehnice ale platformei MySMIS, care au condus la dublarea muncii beneficiarilor prin reîncărcarea documentelor și informațiilor în sistem. În plus, mecanismul de prefinanțare și rambursare a fost afectat de întârzieri mari în procesarea cererilor în cazul proiectelor etapizate, ceea ce a generat dificultăți financiare pentru beneficiari, care în unele cazuri au fost nevoiți să finanțeze proiectele din surse proprii, cu riscul de a avea cheltuieli neeligibile.

125. Sistemul de management implementat de AM PR SE este adecvat în ceea ce privește structura organizatorică și mecanismele de control, însă eficiența sa este afectată de procese administrative încărcate, capacitate administrativă insuficientă și instrumente digitale neoptimizate. Instruirea beneficiarilor și sprijinul acordat prin sesiuni de formare și Help-desk au contribuit la creșterea capacității de absorbție a fondurilor, însă diferențele în nivelul de pregătire dintre beneficiari continuă să creeze probleme în gestionarea proiectelor.

126. În ciuda unor îmbunătățiri, există în continuare dificultăți în coordonarea între structurile implicate (AM, ADI ITI, beneficiari și parteneri regionali), ceea ce duce la interpretări diferite ale cerințelor și la aplicarea neuniformă a regulilor. Procesul de evaluare și selecție a proiectelor, deși mai rapid decât în exercițiile financiare anterioare, necesită optimizare suplimentară pentru a reduce termenele de contractare și pentru a permite o implementare mai fluidă.

127. Pentru îmbunătățirea gestionării și implementării pe termen lung, AM PR SE trebuie să simplifice și să optimizeze procedurile administrative pentru a reduce birocrăția și redundanța documentelor solicitate. Fluxul de verificare a proiectelor trebuie revizuit pentru a accelera evaluarea și contractarea, iar mecanismele de ajustare a bugetelor ar trebui să permită beneficiarilor să se adapteze mai ușor la fluctuațiile economice.

128. Creșterea capacității administrative a AM și a beneficiarilor este definitorie, iar acest lucru poate fi realizat prin recrutarea și instruirea personalului suplimentar, sprijinirea beneficiarilor în elaborarea documentațiilor tehnice și întărirea sprijinului tehnic prin sesiuni de instruire mai specializate și asistență continuă pentru UAT-uri.

129. Îmbunătățirea sistemului de monitorizare și raportare este necesară pentru a elimina redundanța din MySMIS și pentru a automatiza procesele de verificare, astfel încât beneficiarii să nu fie supuși unor cerințe administrative excesive. De asemenea, flexibilizarea mecanismului de rambursare și prefinanțare este necesară pentru a reduce întârzierile în procesarea cererilor de plată și pentru a permite beneficiarilor să acceseze fondurile fără blocaje

financiare. Crearea unui mecanism clar de ajustare a devizelor ar putea contribui la evitarea blocajelor cauzate de creșterea prețurilor materialelor și de dificultățile financiare întâmpinate de beneficiari.

130. În concluzie, deși sistemul de management al PR SE este funcțional, procesele administrative trebuie simplificate, iar capacitatea beneficiarilor și a structurilor implicate trebuie îmbunătățită. AM PR SE trebuie să accelereze procesul de evaluare și contractare, optimizarea platformei MySMIS de către MIPE și să creeze mecanisme flexibile de ajustare a bugetelor și de verificare a proiectelor, astfel încât să reducă povara administrativă și să îmbunătățească absorbția fondurilor europene.

Principalele constatări din mixul de metode și instrumente aplicate:

131. Evaluarea implementării Priorității 7 a evidențiat progrese în consolidarea capacității administrative, digitalizarea proceselor și sprijinirea beneficiarilor prin instruire și asistență tehnică. Cu toate acestea, analiza a identificat întâzieri în selecția și contractarea proiectelor, dificultăți birocratice persistente și probleme în utilizarea platformei MySMIS, care a generat redundanță și un volum suplimentar de muncă pentru beneficiari.
132. Beneficiarii au semnalat că procesul de raportare și verificare rămâne complex, iar mecanismele de prefinanțare și rambursare sunt afectate de întâzieri semnificative. Lipsa capacității administrative la nivel local, în special în orașele mici, a dus la dificultăți în elaborarea documentațiilor tehnice, iar fluctuațiile economice au creat probleme în ajustarea bugetelor proiectelor.
133. Concluziile evaluării subliniază necesitatea simplificării procedurilor, optimizării platformei MySMIS, accelerării procesului de contractare și rambursare, precum și îmbunătățirii coordonării între AM PR SE, beneficiari și partenerii regionali. Măsurile propuse vizează reducerea sarcinii administrative, creșterea flexibilității mecanismelor de verificare și consolidarea capacității beneficiarilor pentru o implementare mai eficientă și eficace a programului.

Sumarul răspunsului:

134. Evaluarea implementării **Priorității 7** a evidențiat progrese în consolidarea capacității administrative, digitalizarea proceselor și sprijinirea beneficiarilor prin instruire și asistență tehnică.
135. Cu toate acestea, analiza a identificat întâzieri în selecția și contractarea proiectelor, dificultăți birocratice persistente și probleme în utilizarea platformei MySMIS, care a generat redundanță și un volum suplimentar de muncă pentru beneficiari.

4.3. Mecanisme de implementare (ÎE4)

Detalierea întrebării de evaluare și aspecte urmărite:

ÎE4. În ce proporție măsurile de simplificare propuse și implementate reduc povara administrativă pentru beneficiari? Există efecte secundare neprevizionate ale procesului de simplificare? Cum ar putea fi îmbunătățit acest proces de simplificare (dacă este cazul)?

136. Pentru a răspunde întrebării privind impactul măsurilor de simplificare implementate în cadrul Priorității 7, au fost realizate interviuri semi-structurate și studii de caz cu beneficiarii de finanțare, autorități locale și personalul AM PR SE. Aceste interviuri au avut ca scop identificarea provocărilor întâmpinate în procesul de implementare, precum și colectarea de sugestii privind modalitățile de îmbunătățire a mecanismelor de sprijin.
137. În completare, a fost efectuată o analiză documentară a rapoartelor de implementare și a altor documente relevante pentru a valida și corobora informațiile obținute. Această analiză a permis identificarea principalelor obstacole administrative și financiare care afectează implementarea Priorității 7, evaluarea impactului măsurilor de simplificare și formularea unor recomandări pentru optimizarea acestora.
138. Măsurile de simplificare implementate în cadrul Programului au urmărit optimizarea procesului de gestionare a proiectelor și reducerea sarcinii administrative pentru beneficiari și personalul AM PR SE. Printre principalele acțiuni s-au numărat digitalizarea proceselor administrative, standardizarea documentației și îmbunătățirea mecanismelor de suport, inclusiv Help-desk-ul destinat beneficiarilor.
139. Unul dintre principalele beneficii constatate a fost scurtarea timpului necesar pentru evaluarea și contractarea proiectelor, datorită clarificării cerințelor administrative și standardizării proceselor. De asemenea, platforma MySMIS a permis beneficiarilor să încarce documentele într-un mediu digital centralizat, facilitând monitorizarea și procesarea acestora.

140. Cu toate acestea, au fost semnalate dificultăți în utilizarea platformei MySMIS, beneficiarii menționând că sistemul solicită încărcarea repetată a acelorași documente în etape diferite ale procesului, ceea ce duce la dublarea efortului administrativ. În plus, deși ghidurile solicitantului au fost simplificate, beneficiarii consideră că unele aspecte rămân neclare, în special pentru UAT-urile mici și mijlocii, care nu dispun de suficiente resurse umane specializate.
141. Din perspectiva asistenței tehnice oferite beneficiarilor, măsurile de simplificare au inclus sesiuni de instruire și dezvoltarea unui sistem Help-desk pentru sprijinirea beneficiarilor în procesul de accesare a finanțărilor și implementare a proiectelor. Aceste inițiative au fost apreciate de beneficiari, dar s-a constatat că nu toate aspectele administrative au fost suficient clarificate, iar lipsa resurselor umane calificate la nivel local a afectat capacitatea de absorbție a informațiilor. De exemplu, orașele mici și mijlocii s-au confruntat cu dificultăți în alocarea personalului specializat pentru gestionarea proiectelor și utilizarea platformelor digitale.
142. Un alt impact pozitiv al măsurilor de simplificare a fost sprijinul oferit prin sesiuni de instruire și workshop-uri organizate pentru beneficiari și personalul AM PR SE. Aceste sesiuni au îmbunătățit capacitatea beneficiarilor de a înțelege cerințele administrative, însă s-a constatat că este necesară o diversificare a tematicilor abordate, pentru a răspunde mai bine nevoilor specifice ale fiecărui tip de beneficiar. Deși măsurile de simplificare au redus parțial sarcina administrativă, acestea au generat și unele efecte secundare neprevăzute.
143. Unul dintre principalele obstacole în implementarea proiectelor a fost rigiditatea unor cerințe administrative, care nu au permis adaptarea documentației la specificul fiecărui proiect sau tip de beneficiar (complexitatea documentațiilor, în special cele legate de conformarea cu cerințele de mediu-DNSH, a fost percepută ca o barieră administrativă majoră pentru beneficiari sau adaptarea grilelor de evaluare pentru a reflecta specificul beneficiarilor și tipurilor de proiecte, evitând cerințele inutile sau disproporționate.). Această lipsă de flexibilitate a îngreunat procesul de pregătire a cererilor de finanțare și a generat eforturi suplimentare pentru respectarea unor cerințe standardizate, indiferent de context. În plus, actualizările succesive ale ghidurilor au introdus clarificări care, în unele cazuri, au fost interpretate diferit de către beneficiari și evaluatori, ceea ce a dus la neînțelegeri și întâzieri în procesul de contractare.
144. Un alt efect secundar a fost creșterea volumului de muncă pentru AM PR SE, întrucât personalul a trebuit să gestioneze un număr mare de solicitări de clarificări din partea beneficiarilor. Acest lucru a evidențiat necesitatea consolidării capacității administrative a AM PR SE pentru a răspunde mai eficient solicitărilor și a evita întâzierile în procesul de implementare.
145. În ceea ce privește digitalizarea, deși MySMIS a fost implementat cu scopul de a simplifica procesul administrativ, beneficiarii au semnalat dificultăți tehnice, precum erori în sistem, încărcare redundantă a documentelor și lipsa unor funcționalități intuitive. Aceste probleme au dus la o sarcină administrativă mai mare pentru beneficiari, contrar obiectivului de simplificare.
146. Pentru a optimiza procesul de simplificare și a reduce povara administrativă, este necesară o mai bună coordonare între AM și beneficiari, în special în ceea ce privește clarificarea cerințelor administrative și eliminarea redundanței documentației solicitate. Se recomandă îmbunătățirea platformei MySMIS prin automatizarea verificărilor administrative și integrarea unor module interactive pentru suport tehnic, astfel încât beneficiarii să poată gestiona mai eficient proiectele.
147. De asemenea, este recomandată continuarea și extinderea sesiunilor de instruire pentru beneficiari, având în vedere dificultățile întâmpinate în interpretarea cerințelor și în utilizarea noilor instrumente digitale. Instruirile ar trebui să fie mai specifice și să vizeze direct problemele raportate de beneficiari, pentru a îmbunătăți nivelul de pregătire a acestora.
148. O altă măsură importantă este flexibilizarea mecanismelor financiare pentru a permite beneficiarilor să se adapteze mai ușor la fluctuațiile economice. Implementarea unor mecanisme de ajustare a bugetelor și simplificarea procesului de actualizare a costurilor ar contribui la prevenirea blocajelor în derularea proiectelor.
149. Intervențiile implementate în cadrul Priorității 7 au adus îmbunătățiri semnificative în ceea ce privește gestionarea și transparența fondurilor europene, dar există în continuare provocări administrative care necesită ajustări. Reducerea birocrăției, optimizarea platformelor digitale și creșterea sprijinului pentru beneficiari sunt măsuri necesare pentru asigurarea unei implementări eficiente și sustenabile a PR SE 2021-2027.

Principalele constatări din mixul de metode și instrumente aplicate:

150. Implementarea Priorității 7 a evidențiat atât progrese semnificative, cât și provocări persistente. Măsurile de simplificare au redus într-o anumită măsură povara administrativă pentru beneficiari, dar birocrăția rămâne un obstacol major. Digitalizarea proceselor și sprijinul acordat beneficiarilor prin sesiuni de instruire și Help-desk au îmbunătățit accesul la finanțare, însă utilizarea platformei MySMIS continuă să fie problematică.
151. Lipsa resurselor umane și capacitatea administrativă limitată a autorităților locale au generat întâzieri în elaborarea și implementarea proiectelor. Pentru îmbunătățirea eficienței, este necesară o simplificare suplimentară a procedurilor, optimizarea sistemelor digitale și consolidarea sprijinului tehnic și administrativ pentru beneficiari.

Sumarul răspunsului:

152. Implementarea Priorității 7 a contribuit la consolidarea capacității administrative a AM PR SE și a beneficiarilor, facilitând gestionarea eficientă a Programului Regional Sud-Est 2021-2027. Măsurile de simplificare au redus parțial povara administrativă, însă persistă dificultăți legate de birocrăție, platforma MySMIS și complexitatea proceselor de verificare și raportare. Deși instruirea beneficiarilor și asistența tehnică au avut un impact pozitiv, există în continuare provocări în accesarea și utilizarea eficientă a fondurilor. Recomandările vizează îmbunătățirea procedurilor administrative, digitalizarea proceselor și creșterea transparenței și eficienței în comunicarea dintre toți actorii implicați.

5. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

5.1. Concluzii

153. Intervențiile din cadrul Priorității 7 sunt în general bine calibrate în raport cu nevoile beneficiarilor și au sprijinit consolidarea capacității administrative, îmbunătățirea transparenței și eficiența gestionării fondurilor europene. Aceste intervenții au fost deosebit de valoroase pentru sprijinirea structurilor regionale și a autorităților locale, în special a orașelor mici și mijlocii. Cu toate acestea, anumite provocări persistă, în special în ceea ce privește procedurile administrative și utilizarea platformei MySMIS, care continuă să îngreuneze procesul de implementare. Birocrăția rămâne o sursă de dificultate (ex: încărcarea repetitivă a acelorași documente în MySMIS, cerințe de raportare redundante sau lipsa unor verificări automatizate), afectând în mod disproporționat actorii cu resurse administrative limitate și riscând să reducă eficiența sprijinului oferit.
154. Sistemul de management și control al PR SE 2021-2027 funcționează conform cerințelor europene, dar întârzierile în evaluare și contractare afectează eficiența programului. Măsurile de simplificare implementate au redus doar parțial povara administrativă, iar dificultățile tehnice ale platformei MySMIS continuă să afecteze procesul de accesare și implementare a finanțărilor. Lipsa capacității administrative a beneficiarilor rămâne o provocare, influențând absorbția fondurilor. În plus, rigiditatea mecanismelor financiare și întârzierile în rambursarea fondurilor pun presiune pe beneficiari și afectează implementarea proiectelor.
155. Digitalizarea proceselor și standardizarea documentației au contribuit la îmbunătățirea gestionării proiectelor, însă platforma MySMIS nu este optimizată suficient pentru a facilita utilizarea eficientă de către beneficiari. Clarificările oferite prin ghidurile actualizate au generat interpretări diferite între beneficiari și evaluatori, determinând întâzieri în procesul de contractare. Măsurile de sprijin, precum Help-desk-ul și sesiunile de instruire, au fost apreciate, dar nu au reușit să elimine complet blocajele administrative.
156. Factorii interni pozitivi includ consolidarea capacității administrative a AM PR SE și digitalizarea proceselor. În schimb, deficitul de evaluatori, complexitatea procedurilor administrative au afectat ritmul de implementare. Factorii externi, precum sprijinul UE pentru digitalizare și inovare, au creat oportunități de dezvoltare, dar schimbările legislative și incertitudinile economice au generat obstacole suplimentare. Fluctuațiile economice și creșterea prețurilor materialelor au dus la dificultăți financiare pentru beneficiari, ceea ce subliniază necesitatea unor mecanisme financiare mai flexibile.

5.2. Recomandări

157. Este esențială continuarea simplificării procedurilor administrative, în special prin reducerea redundanței documentației solicitate, clarificarea cerințelor de eligibilitate și evaluare și revizuirea fluxurilor de verificare pentru a elimina blocajele care încetinesc procesul de selecție și contractare. Aceste ajustări trebuie însoțite de măsuri de întărire a capacității administrative atât la nivelul AM, cât și în rândul beneficiarilor, cu un accent deosebit pe orașele mici și mijlocii, unde resursele sunt limitate. Totodată, se recomandă mobilizarea de resurse

suplimentare în perioadele de vârf de depunere a proiectelor și crearea unor echipe proprii de evaluatori, inclusiv prin dezvoltarea competențelor în domeniile deficitare pe piață și stimularea retenției acestora.

158. Platforma MySMIS trebuie optimizată astfel încât să devină un instrument funcțional și prietenos pentru utilizatori. Sunt necesare îmbunătățiri privind navigabilitatea, posibilitatea de încărcare unică a documentelor în mai multe secțiuni. Automatizarea proceselor de verificare și integrarea unui sistem de suport tehnic interactiv pentru beneficiari ar putea contribui la reducerea sarcinii administrative. Extinderea utilizării semnăturii electronice și a altor soluții digitale ar reduce semnificativ efortul administrativ și ar accelera procesul de gestionare a proiectelor.
159. Pentru ca beneficiarii să poată valorifica pe deplin sprijinul oferit, este important ca sesiunile de instruire să fie mai frecvente, mai aplicate și adaptate profilului și gradului de maturitate instituțională al acestora. Consolidarea mecanismului Help-desk și dezvoltarea unei platforme online interactive cu resurse de tip FAQ, tutoriale și exemple de bune practici ar spori autonomia beneficiarilor. Crearea unui sistem de mentorat pentru beneficiarii din orașele mici și mijlocii ar permite transferul de know-how între beneficiarii experimentați și cei cu mai puțină expertiză.
160. Flexibilizarea mecanismelor financiare este importantă pentru a permite beneficiarilor să se adapteze mai ușor la fluctuațiile economice. Introducerea unor mecanisme de ajustare a bugetelor ar permite gestionarea mai eficientă a riscurilor financiare. Accelerarea procesului de rambursare și prefinanțare ar reduce presiunea asupra beneficiarilor și ar facilita implementarea proiectelor. Reducerea birocrăției în procesul de justificare a cheltuielilor prin implementarea unui sistem de verificare bazat pe analiza riscurilor ar putea contribui la o administrare mai eficientă a fondurilor.
161. Pentru îmbunătățirea coordonării între actorii implicați, este necesară crearea unor mecanisme flexibile de comunicare între AM PR SE, ADR, beneficiari și consultanți, pentru a evita blocajele. Standardizarea și clarificarea regulilor ar preveni interpretările diferite între beneficiari și evaluatori, reducând astfel întârzierile în procesul de contractare. Organizarea unor întâlniri periodice între AM, beneficiari și partenerii regionali ar facilita schimbul de bune practici și soluționarea rapidă a problemelor administrative.
162. Deși intervențiile din cadrul Priorității 7 au contribuit în mod clar la consolidarea capacității instituționale și la eficientizarea gestionării fondurilor europene, rămân provocări persistente care limitează impactul deplin al acestora. Printre aceste provocări se numără sarcinile administrative încărcate generate de solicitarea repetitivă a aceluiași documente în platforma MySMIS, lipsa unor funcționalități digitale intuitive, precum și dificultăți în transmiterea operativă a informațiilor între AM, beneficiari și consultanți. Aceste elemente evidențiază nevoia unui efort constant de ajustare și adaptare a instrumentelor și proceselor de lucru. Aplicarea recomandărilor propuse va contribui la creșterea eficienței, la susținerea unui parteneriat funcțional între toți actorii implicați și la utilizarea sustenabilă a resurselor disponibile în perioada 2021–2027.